

LASKUVARJOURHEILU

No: 1 1979

3. vuosikerta

mk: 650

finnish magazine of sport parachuting

LASKUVARJOJEN TARKASTUS
HUOLTO JA KORJAUS

OLEMME ALOITTANEET LASKUVARJOJEN TARKASTUS- JA
KORJAUSTOIMINNAN UUSISSA NYKYAIKAISISSA TILOISSA.
PALVELEMME TEITÄ NOPEILLA TOIMITUKSILLA, KORKEA-
LAATUISELLA TYÖLLÄ SEKÄ ALHAISILLA HINNOILLA.
MYÖNNÄMME KERHOILLE RYHMÄLÄHETYKSISTÄ
ERIKOISALENNUKSET.

ERKKI VAARA KY

41160 TIKKAKOSKI
PUH. 941/751 365

LISÄTIETOJA SAA MYÖS SUOMEN LASKUVARJO OY:STÄ

**JULKAISIJA
PUBLISHER:**

SUOMEN LASKUVARJOKERHO RY.
HELSINKI-MALMI LENTOASEMA
00700 HELSINKI 70
FINLAND
PUH, TEL: 90-378 827

**PÄÄTOIMITTAJA
EDITOR-IN-CHIEF:**

REINO SUONSILTA
PUH: TYÖ 90-75 36 111
KOTI 90-30 11 19

**TOIMITUSKUNTA
EDITORS:**

TUOMAS ASUMUS Helsinki
LARS BÄCKSTRÖM Helsinki
EERO KAUSALAINEN Helsinki
MAURITS KOUHIA Turku
ARTO MATTILA Turku
JORMA ÖSTER Helsinki

**TOIMITUKSEN OSOITE
EDITORIAL ADDRESS:**

LASKUVARJOURHEILU-LEHTI
PL 653
00101 HELSINKI 10

PS TILI NO: 427602-1

**SARJAKUVAT JA PIIRROKSET
CARTOONS:**

ARTO MATTILA

**TAITTO JA VALMISTUS
LAY-OUT & PASTE UP:**

ARTO MATTILA

IRTONUMERO 6,50 mk
PRICE OF COPY
(OVERSEAS, AIRMAIL) 3 US \$
TILAUSHINTA 25 mk
YEARLY SUBSCRIPTION
(OVERSEAS, AIRMAIL) 10 US \$
NELJÄ NUMEROA VUODESSA
PUBLISHED FOUR TIMES
A YEAR

PAINATUS:

ESK - OFFSET, LIETO

LASKUVARJOURHEILU-lehti on riippumaton laskuvarjoalan julkaisu. Lehti ottaa mielellään julkaistavaksi lukijoiden juttuja, piirroksia ja valokuvia. Materiaali palautetaan lehden ilmestyttyä. Julkaisupalkkioita ei valitettavasti voida maksaa. Kansikuviksi tarkoitettujen kuvien tulee olla värikuulokuvia (dia), sisäisivuille tarkoitettujen mieluiten mustavalkoisia paperikuvia. Toimitus ei vastaa artikkeleissa esitetyistä mielipiteistä, vaan jokaisesta artikkelista vastaa kirjoittaja itse. Artikkelien osittaisestakin lainaamisesta olemme pelkäämään mielissämme!

LASKUVARJOURHEILU is the Finnish Parachuting Magazine.

The publisher assumes no responsibility for the views expressed in submitted material. There is no copyright at all. We would be very pleased, if You find anything worth copying from us!

HATTAROITA

Pitelemme jälleen käsissämme lehteä, joka päällisin puolin jättää kertomatta, mitä muutoksia sen synnyttäminen on sitten viime näkemän kokenut. Remmissähän on uudet verkset pyörittäjät, joille toivomme todella menestystä ja voimaa vaativassa tehtävässään.

Eero, Jorma ja kumppanithan kehittivät sitkeällä pioneerityöllään meille harrastuslehden, jonka ilmestymistä kotimaassa varsinkin viime aikoina todella hartaasti odotettiin, ja jolle kieltämme taitamattomat antoivat korkeatasoisten kuviensa puolesta kukkuramitoin positiivisia laatusanoja.

Lehden aikaisemmin hyväksytyjen ja omaksuttujen tarkoituserien on kerrottu säilyvän ehdottomasti ennallaan, joten sen seikan, että lehden koko toimitustyö tapahtuu yhden ja saman kerhon sisällä, ei tulisi valtakunnan laskuvarjourheilijoita häiritä, vaan kannustaa samanmoiseen talkoohenkeen.

PÄIVÄN TILANNE

Vuoden intensiivisin harjoituskausi on aluillaan, joten kilpailuihin valmistautuvien ajatukset pyörinevät jo kesän koitoksissa.

RW:ssähän on meneillään MM-vuosi, mutta liiankin tuttua meille on todeta valtiovallan tehokas rotuerottelu; suomalaiset vastaan muu maailma. RW:n huippuhetkeksi kotimaassa muodostunee kevään boogie, josta tuskin voi jäädä pois kukaan RW-henkinen hyppääjä. Lisäksi ulkomaan terveisiä on odotettavissa kesällä jenkkeihin kilpailumatkalle lähtevältä joukkueelta.

RW:ssähän myös kilpaillaan sen lisäksi, että muuten vain pidetään hauskaa. Kansainvälinen kilpailutoiminta säilyttää nykyisen muotonsa ainakin vielä vuoden loppuun saakka. Sen jälkeen on taas sarjoihin odotettavissa suurempia muutoksia.

Taito- ja tarkkuushyppyä harjoitellaan tänä vuonna kotimaassa. Unkari keskittyy jo kanssakäymisen Bulgarian kanssa, eikä ole suunnitellut kestitsevänsä meitä. Jatkostakaan ei ole varmuutta, koska heidän tulonsa Suomeen kompastunee rahoitusvaikeuksiimme.

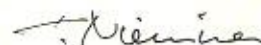
H. Schlecht ohjaa jälleen halukkaita jo tässä alkukevällä. Jos katsoo Länsi-Saksan menestymistä viimeisissä MM-kilpailuissa Zagrebissa, voisi arvella heidän valmentajansa eli S.H:n osaavan asiansa.

Veri punnitaan pohjoismaisella tasolla taito- ja tarkkuushypyissä Norjassa. Norja ja Tanska ovat kovasti satsanneet parina viime vuonna valmistukseen. Vieläköhän Suomen hegemonia säilyy?

PM-kilpailuissa kokeillaan ensi kertaa myös B-luokan osanottajia. Tämän odotetaan olevan kovastikin hedelmällistä ja se kannustakoon heti omia poikiamme laittamaan tavoitteensa riittävän korkealle.

Videon käyttö on maailmalla saamassa kovasti jalansijaa niin valmennus- kuin kilpailutoiminnassakin. Oman kehityksemme takaaminen alkaa voimakkaasti edellyttää satsaamista näihin laitteisiin. Avainkysymys on, kumpi ehtii ensiksi: liitto vai kerhot?

Kansainvälisistä kuulumisista kertova juttu C.I.P./F.A.I:n tämänvuotisesta kokouksesta ei painoteknisistä syistä mahtunut tähän numeroon, mutta katsotaanpa, josko jo seuraavaan ...

Timo Nieminen

HYVÄ PARACHUTISTI!

MEILTÄ SAAT KAIKKI
TARVITSEMASI VÄLINEET
PATJOISTA MERKKEIHIN!
PALVELEMME HYPPÄJÄÄ KOKO
SEKTORILLA!

- STRATO-CLOUD LITE
- THE EAGLE
- PARA-FOIL 252 LITE
- APUVARJOT, POPIT
- HAALARIT
- VARJOKASSIT
- SUOJALASIT
- VERRYTELYPUVUT
- KIRJAT, MERKIT, JULISTEET
- YM. YM.
- CRUISAR
- WONDERHOG II
- KAIKKI SUOSITUIMMAT
- VARAVARJOT
- KORKEUSMITTARIT
- KYPÄRÄT
- VARJOSI KAIKKI VARA-
OSAT
- HYPPYKENGÄT
- PUSEROT

- KYSY REILUSTI UUTTA
HINNASTOAMME!
- TULE KÄYMÄÄN JA TUTUSTU
PAIKANPÄÄLLÄ TUOTTEISIIMME,
SOITTELE JA KIRJOITTELE!

LASKUVARJOTARVIKE KY

HARRI TOIVONEN PUH. 931-172 616
MATINLAHTI, PL 26, 33721 TAMPERE 72

Painotalo,
josta lähtee
vain hyvää jälkeä
pieniin tai suuriin
painotöihinne!

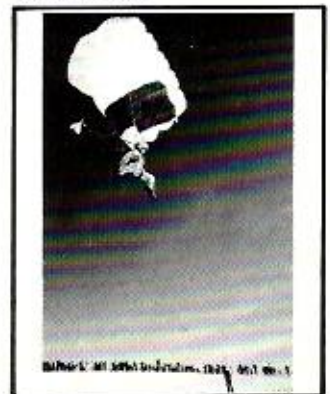
Etelä-Suomen Kustannus Oy
PL 15, 21421 LIETO
Puhelin vaihde 921-777 501

sisälllys

- 3 - Pääkirjoitus
- 5 - Para Ski SM-79
- 7 - LuKT:n parapaneeli
Lahdessa
- 11 - "SKYDIVE on mukavoo
- 12 - Näistä hyppäämme 1:
Partenavia
P68 b Victor
- 14 - Huono uloshyppy
- 15 - Pätkelmiä kotimaasta
- 16 - Pätkelmiä ulkomailta
- 17 - Kerholuettelo
- 18 - LuKT:n kokouskuulu-
misia
- 19 - Myytävänä
- 20 - Maahantulovammojen
ensiapu ja hoito
- 22 - "Elämä on kaunis..."
- 23 - Korkeat keikat
- 26 - Kuka ihmeen NICK?
- 27 - Malmin BOOGIE
- 28 - 3-rengas olkalukkojen
huolto
- 29 - BLAST -kahva
- 30 - Kansainväliset
RW-kuviot
- Korkeusmittari korvassa

Kansi - Cover: Kuva - Photo by:
JORMA ÖSTER

Esa "Mini" Mikkonen näyttöshyppäällä Hel-
singin Paloheinässä jossa hän esitti mm.
"rauhallista" Strato-Flyerin käsittelyä.
Mr "Mini" Mikkonen from Parachuting
Club of Helsinki doing a demo jump in
Paloheinä.

PARA-SKI SM/79

Teksti: Esa Mikkonen

Kuvat: Pekka Kuusisto ja Esa Mikkonen

PARA-SKI SM 1979 KAJAANI

Vuoden ensimmäiset laskuvarjomestaruudet on ratkaistu. Helmikuun 24...25 päivinä pidettiin Kajaanissa Paltanien lentokentällä ja sen ym-

päristössä para-skin SM-kilpailut. Kotimainen väännös kilpailuista on laskuvarjoureilun talvilajit. Mestaruus ratkaistiin kahdessa lajissa, NORDIC-para-skissa ja ALPI-

NE-para-skissa. Lisäksi oli epävirallinen kilpailu kolmen miehen joukkueilla sekä samalla karsittiin Norjaan PM-kilpailuun lähtijät.

MITÄ ON PARA-SKI

Laji on tullut Suomeen tietävästi Keski-Euroopasta. Siellä, sekä Yhdysvalloissa on jo vuosikautia kilpailtu siitä, kuka on paras sekä hyppäämään laskuvarjolla tarkkuutta, että lasketelemaan alppihiihtosuksilla suurpujottelua. Pistelaskenta on monimutkainen. Jokainen sentti hyppytuloksissa antaa 0,25 pistettä. Paras laskija saa nolla, huonoin 250 ja muut siitä väliltä pisteitä.

Pohjoismaissa on mukaan otettu myös murtomaahiihto. Suomessa ratkaistaan paremmuus kahdessa erillisessä lajissa: Nordic- ja Alpine-para-skissa. Yhteispisteiden laskentaa on yksinkertaistettu. Sijaluku osakilpailussa korotetaan toiseen

EERO KAUSALAINEN sääntöjä ja muita tavaksi tulleita asioita. Muuttamien hyppääjien esitettyä omia käsityksiään pistelaskennasta ja keskeyttämisestä varsin kiivaaseen mutta niin tavalliseen sävyyn seurasi hetken ajaksi pieni väittely, jonka ylituomari lopetti sanomalla, että tehdään niinkuin minä sanon ja sillä siisti. Samalla nähtiin, missä kaappi seisoo näissä kisoissa.

KLK:n parakin ulkopuolelle koonnuttiin virallisiin avajaisiin ja kun lippu oli saatu nostetuksi, päädyttiin epävakaisen sään vuoksi laskuvarjokisoille tyypilliseen odoteluun, jota kesti aina kello puoli kymmenen saakka. Sitten päätettiin: ladulle.

Ensimmäiset starttasivat klo 10.30 ja viimeiset hieman myöhemmin.

Matti Heino ajalla 37.22. Toiseksi tullut Jussi Ilves Utista hävisi voittajalle minuutin ja yksitoista sekuntia ajalla 38.33. Kolmanneksi kiri myös Imatraa edustava Rauno Härkönen 39.17. Mikään sekuntitaistelu ei hiihto siis ollut. Hitaimmat kiersivät raskaan radan hieman päälle tunnissa. Liekö voitelu epäonnistunut vai missä vika. Parempaa voiteluonnea ensi talveksi.

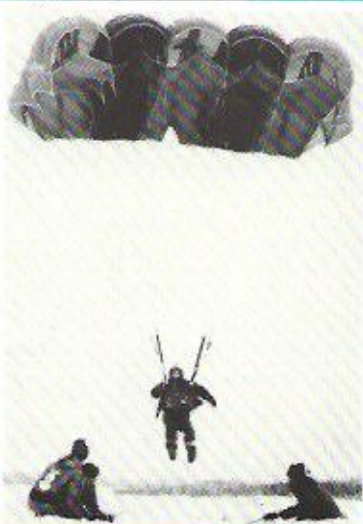
Hiihdon jälkeen oli mahdollisuus sauna kentän lähellä olevan koulun pienessä kodikkaassa saunassa. Sama koulu toimi myös hyppääjien majoituspaikkana.

Viimeistään saunassa tuli kaikille selväksi, että hyppääminen alkaa puoli kahdelta ja sitä ennen on mahdollisuus harjoitushyppyyn sitä haluaville.

Varminta hyppykuntoa esittäneet Markku Jääskeläinen (vas), Rauno Härkönen ja Olavi Kilpinen osuivat jokaisen kerran ja niinpä mitaleitten värit piti arpos.

Heikki Punju tekemässä 8 senttiään toisella kilpailuhyppäyksellä. yhteistulos 1,03 m oikeutti kuitenkin vain kymmenenneksi parhaan tittelin hyppyissä. Kokonaissijoitus kahdeksas.

ULK:n Hannu Ilves lähössä kymmenen kilometrin taivalle. Sijoitus hiihdossa neljäs, hyppyissä yhdeksäs ja yhteensä viides. Oikealla hiihdon lajituomari Tapio Satamo.

potenssiin ja molempien osien pisteet lasketaan yhteen. Pienimmän pistemäärän saanut on voittaja.

LAUANTAI

Kokoontuminen oli aamulla kello 08.30 Kainuun Laskuvarjokerhon parakissa. Kilpailujen johtaja PEKKA KUUSISTO toivotti kaikki tervehdulleiksi. Sitten selvitteli ylituomari

Rata oli viisi kilometriä pituudeltaan ja se kierrettiin kaksi kertaa. Melkoisen sopiva adjektiivi kuvaamaan lenkkiä on. 'raskas', nimittäin hie-man ennen puoliväliä oli kaksi korkeata vastamäkeä eli nousua. Ne veivät huonokuntoisimmilta mehut jo ensimmäisellä kierroksella ja viimeinenkin hikipisara irtosi viimeistään toisella osuudella. Voittajaksi sauvoi Imatran Ilmailukerhoa edustanut

ENSIMMÄINEN KIERROS

Koko aamu- ja keskipäivän jatkunut sään paraneminen salli vihdoin pääsyt itse asiaan. Kelin ollessa mitä parhaan tarkkuushyppäämiseen, saatiin ensimmäisellä kierroksella kuitenkin 'vain' kuusi täysosumaa. Kärkeen kiilasivat kesänkin ki-soista tutut nimet Ervasti, Jääskeläinen, Härkönen, Kilpinen, Huusari ja

seur. sivu ...

Hernesniemi. Parin senttimetrin päähän venytti SLK:n Pekka Ora ja viiteen ulottui Esa Mikkonen hänkin Suomen Laskuvarjokerhosta Helsingistä. Kymmenen sentin paikkeille osuivat Risto Käyhkö P-KLU, ja Veikko Korhonen TamLK. Murto-maahiihdon voittaja Matti Heino teki 23 senttiä. Kymmenmetrin nähtiin. Tässä vaiheessa päätti eräs kilpailija lopettaa kesken, koska hänellä syntyi hieman erimielisyyttä tuomariston kanssa osumatarkkuudesta.

TOINEN KIERROS

Alpine puolta johtanut Ermo Ervasti Oulusta epäonnistui ja sai tulosta yli kahden metrin. Niin oli hänen pelinsä pelattu. Yhdeksäntenä hypännyt Ora taituroi 00:n. Sitten tulivat Jääskeläinen, Härkönen ja Kilpinen säilyttäen edelleen puhtaan pelin. Esa Määttä KLK:sta polkaisi myös osuman, mutta hänen mahdollisuutensa olivat menneet ensimmäisen kierroksen kahdeksanmetriseen. Esa Huusari sen sijaan otti ja napautti osuman säilyen edelleen sentittömänä. Heimon Masa, Veksi Korhonen, joka päätti, että sentit saa nyt riittää, ja Käyhkön Ripa nappasivat pläkä, mutta ensimmäisellä kierroksella osuman tehnyt Hannu Hernesniemi kurotti liian vähän, sai 0.16 metriä. Viikonlopun yllätystä valmisteleva SLK:n Esa Mikkonen, joka tunnetaan enemmänkin relatiivihyppääjänä, osui myös.

Toisen kierroksen sato oli 10 napakymppiä, eli hieman enemmän kuin ensimmäisellä kierroksella. Hämmästyvässä illassa huomattiin, että kolmas kierros ehditään hyppäämään mainiosti läpi. Kiitos asiasta annettakoon erittäin mainiosti toimineille järjestäjille ja lentäjille, joista mainittakoon iloinen viiksiniekka Tommi Nieminen.

KOLMAS KIERROS

Ensimmäisenä hypännyt Heikki Punju KLK:sta havaitsi SLED-patjasaan apuvarjon menneen kuvun laidan yli ja estävän ohjaamisen. Kupu irti ja varavarjo tuulettumaan. Niin sitä päästään oikein telkkariin saakka. Irroitettu päävarjo putosi tarkalleen siihen, missä se oli pakattukin. Muistuu mieleen se Kajaanin ilmailunäytös, jolloin sama mies heitti streamerin tarkemmin kuin LjK:n jääkärit pääsivät omilla ohjattavillaan. Tarkkaa työtä.

Yhdeksäntenä hypännyt Pekka Ora nosti viime hetkellä kun olisi pitänyt painaa ja seurauksena valitettavat 1.60, ja sijoitus suorastaan romahti. Hetken perästä tekaisi Hannu Ilves 00:n ja hänen sijoituksensa parani. Sitten tulivat peräkanaa hypänneet itämetsien miehet Jääskeläinen, Härkönen ja Kilpinen näyttären nollanolla-automaatin toiminnan. Koko ajan parannellut Jussi Ilves otti 0.20 m, hänellä yhteensä 1.74 m. Ainakin itselleen tuotti pettymyksen Utin Esa Huusari tuloksella 0.34. Varmassa kunnossa oleva alkukankeudesta selvinnyt Matti Heino osui helposti samoin kuin Veksi Korhonenkin. Hyvin hypännyt Risto Käyhkö sai 9 senttiä ja myös hyvin hypännyt Hannu Hernesniemi peräti 1.74.

Jäljellä oli enää kaksi hyppääjää. Esa Mikkonen ja uusintaa hyppäävä Heikki Punju. Mikkonen napautti helppohkon näköisesti pläkän ja oli itsekin tempustaan ihmeissään. Perässä tuli Punju Kajaanista tehden huonossa vireessä olevalla varjolla valitettavat 0.27 eli yhteensä 1.03.

Illan hämärtyessä alkoivat hyppääjät virittäytyä illan rientoihin, sillä epämääräinen huhu oli, että aamulla olisi huonompi keli. Briefing määrättiin aamuksi 'vasta' klo 7.45.

SUNNUNTAI

Ilmeisesti sään tekeminen ei ollut kovinkaan hyvin onnistunut pojilta edellisenä iltana, sillä aamu meni lumisateen lakkaamista odotellessa. Kuitenkin pyrstä, huonon näköisestä pilvitilanteesta ja sivuäänistä huolimatta lähti streamerpoka ylös pilviä raapimaan puoli kymmenen maissa. Puolisen tuntia myöhemmin starttasi neljännen kierroksen ensimmäinen kilpailukuorma ja hypäsi myös. Toinenkin lastillinen läksi taivaalle ja koneen jo ajettua maalaristin yli tuli odotettu tuulenpuuska, joka sotki systeemit. Hypännyt mies sai uusinnan liian kovan tuulen vuoksi, mutta mitä tekivät muut kaksi. Huolimatta siitä, että kaksi maali-vaatetta oli heti puuskan ilmaannuttua kerätty kasaan, molemmat hypäsivät. Tulokseksi tuli siis sääntöjen mukaiset 10 metriä. Neljäs kierros keskeytettiin näihin kahteen hyppyyn ja päätettiin lähteä mutkamakeä laskettelemaan noin 40 kilometrin päässä olevalle Vuokatin vaaralle.

SUURPUJOTTELU

Kilpailu määrättiin alkavaksi klo 12.30, mutta aikataulun kiireellisyyden vuoksi se alkoi vasta noin 13.00. Osanottajamäärä oli pudonnut luopumisien vuoksi kuuteen. Vahvana ennakkosuosikkina pidettiin yleisesti Varkauden Laskuvarjokerhon Timo Rautiaista. Hän ei pettänyt odotuksia, vaan laski molemmilla kierroksilla parhaan ajan päästen ainoana kilpailijana alle kahden minuutin yhteensä. Toiseksi lasketteli noin 800 metriä pitkällä radalla mielestään vanhainkotikunnossa oleva Suomen Laskuvarjokerhon Esa Mikkonen häviten voittajalle noin kymmenen sekuntia. Kolmanneksi tuli Oulun Laskuvarjokerhon Hannu Hernesniemi häviten puolestaan edelliselle yli 15 sekuntia. Neljäs oli Raimo Laine niinkään Oulusta ja viides Veikko Korhonen Tampereelta.

Alpine-puolen voitto näytti menevän tässä vaiheessa Helsinkiin, toinen sija Varkauteen ja kolmas Tampereelle. Kilpailun johto oli kuitenkin määrännyt uuden sääkatselemuksen klo 14.30:ksi Paltaniemelle, joten kiirettä piti.

JUHLALLISUUDET

Lumituisku sotki kuitenkin koko loppu-iltapäivän sään ja hyppäämään ei siten päästy enempää vaikka mieli olisikin tehnyt. Palkintojen jako määrättiin kello kuudeksitoista. Tulostilat julkistettiin ja voittajat selvisivät.

Nordic-para-skin voitti Imatran Ilmailukerhon Rauno Härkönen pisteäärällä 18. Toiseksi tuli Utin Laskuvarjokerhon Markku Jääskeläinen 45 pisteellä ja kolmas oli myöskin Imatraa edustanut Matti Heino 50 pistettä. Neljänneksi pääsi Pohjois-Karjalan Laskuvarjourheilijoitte Risto Käyhkö ja viidenneksi Utin Hannu Ilves.

Alpine-para-skin paras oli Suomen Laskuvarjokerhon (Helsinki) Esa Mikkonen 5 pisteellä. Toiseksi tullut Timo Rautiainen Varkauden Laskuvarjokerhosta keräsi 17 pistettä ja kolmas Veikko Korhonen Tampereen Laskuvarjokerhosta 29 pistettä.

Joukkuekilpailun, joka laskettiin murtomaahiihdon puolelta, voitti Utin Laskuvarjokerhon ykkösjoukkue Ilves Hannu, Ilves Jussi ja Kilpinen Olavi. Toiseksi tuli Utin kakkosjouk-

jatkuu sivulla 8

LuKT:n »parapaneeli« Lahdessa

LuKT:n (Suomen Ilmailuliiton Laskuvarjokerhon Keskustoimikunnan) jo perinteiseksi muodostunut laskuvarjoväen syyspaneeli pidettiin 25.11. -78 Lahdessa, viihtyisässä Messilän lomakeskuksessa. Liekö

ollut paikan valinnalla merkitystä, sillä osaanottajia oli mukana ihailtava määrä, kaikkiaan 36 yhteisistä asioistamme kiinnostunutta laskuvarjoilijaa kahdestatoista eri kerhosta.

Jaakko Kaskia (vas.) osaanottajien tentittävänä

Kuva: Artsi Mattila

Edustettuina olivat:

Suomen Laskuvarjokerho (H:ki), Utin Laskuvarjokerho, Tampereen Laskuvarjokerho, Kuopion Ilmailuyhdistys, Vaasan Laskuvarjokerho, Turun Laskuvarjokerho, Imatran Ilmailukerho, Hallin Lentokerho, Forssan Laskuvarjokerho, Satakunnan Laskuvarjokerho, Lahden Laskuvarjokerho, Jyväskylän Laskuvarjokerho

Puhetta johti totuttuun tapaan LuKT:n puheenjohtaja Timo Nieminen ja sihteerinä toimi Eero Kausalainen.

Ohjelma alkoi erinomaisella kahviaamiaisella motellin kahviossa, josta siirryttiin kokoustilojen puolelle "aivoriiheen".

Timo avasi kokouksen ja esitteli suunnitellun ohjelman aikatauluineen. Luotiin pikainen silmäys menneeseen vuoteen ja todettiin, että hyvältä näytti. Hyppylukemat olivat ennätyslukemien tuntumassa ja vakavilta onnettomuuksilta oli vältytty. Hyppyluvuista luvattiin antaa tarkempia tietoja vuoden vaihduttua.

Kausalaisen Eero esitelmöi Englanninmatkansa innoittamana alkeiskoulutuksesta. Kriittikissä olivat maamme alkeisvarjokalusto ja automaattilaukaisimet, sekä varsinaisen koulutuksen yhtenäistäminen. Lisäksi pohdittiin mahdollisuuksia oppilaskoulutuksen lentokone-maa-vaiheen parantamiseksi. Erilaiset ohjailuopastimet ja opastusradiot olivat esitysluettelossa ja osallistujien ruodittavana.

Kentältä on jo useampien vuosien aikana kuulunut nurinaa SIL:n osallistumisesta laskuvarjojohppytoiminnan tukemiseen. Tiedon puuttuessa on toisinaan kuulunut kärkeviäkin lausuntoja suhteesta SIL-laskuvarjokerhoon. Jo edellisessä syyspaneelissa taidettiin toivoa, että "näkisipä vaan joskus jonkun SIL:n johtohenkilöistä edes vilaukselta näissä meidänkin ympyröissä". Tätä aukkoa oli tullut paikkaamaan SIL:n toiminnanjohtaja Jaakko Kaskia. Hän pitikin selvittävän esitelmän liiton organisaatiosta ja organisaatioon suhteista, sekä liiton varojenkäytöstä ja -jakautumasta. virinneessä keskustelunpoikasessa saatiinkin sitten selvyksiä aina lennokkipakkaamon toiminnasta asti. Lisäksi tuli esille eräitä lukuja liiton vuosibudjeteista, jotka tässä julkituotakoon, jotta niiltä ikäviiltä "mussutuksilta" vältyttäisiin.

Lisäksi "Jaska" selvitti ulkoministeriön kannan rasimia harrastavien maiden boikotoinnista urheilukilpailuissa, jota SIL kirjaimellisesti tulee noudattamaan.

Lounastauon jälkeen siirryttiin varsinaiseen pääaiheeseen: ns. "kerhoriggerijärjestelmään". Aiheesta oli jaettu etukäteen kerhoille tiedotteet, jotta palaveriin osallistujat olisivat saaneet rauhassa tutustua työryhmän mietintöön. Järjestelmää kehitelleen työryhmän muodostivat Lars Bäckström (Ilmailuhallitus), Harri "Kitu" Toivonen (TamLK/Laskuvarjotarkkivike Ky), Olavi "Enska" Kilpinen (ULK/LJK) sekä puheenjohtajana toiminut Eero Kausalainen (SIL)

Työryhmä oli tilaisuudessa altavastaajana miltei täysilukuisesti (vain Bäckström puuttui)

Järjestelmän tarkoituksena on siirtää pienhköjä varjokaluston korjaus- ja huoltotöitä

Ote SIL:n tulo- ja menoarvioista vuosina -78 ja -79:

	MK 1978		1979		Jäsenmäärä (-78 SIL:lle jäsenmaksunsa maksaneita)
	Kulut	Kate	Kulut	Kate	
Purjelento	125 000	-55 500	84 000	-58 000	3 200
Moottorilento	26 000	-24 500	35 000	-38 000	1 300
Lennokkiurheilu	75 000	-32 000	38 500	-38 500	2 600
Laskuvarjourheilu	67 000	-65 700	81 500	-81 000	400

korjaamoilta. Kerhoihin koulutettujen riggeiden suositettaviksi ja valvontaan. Kunnan keskustelua ei aiheesta tahtonut syntyä, sillä - ikävä kyllä - ilmeisesti mieluummin vaiettiin, jottei paljastettaisi enempää "laittomuuksia", kuin jo esille oli alustuksessa tullut. Julkinen salaisuushan on, että ilmailuhallituksen määräyksiä pienissä korjaus ja muutostöissä on jatkuvasti rikottu. Tämä onkin vähitellen johtanut juuri siihen, että on tullut tarpeelliseksi tarkistaa määräyksiä ja vetää selvä raja sille, mitä ja kuka saa ja ei saa tehdä varsinaisten korjaamojen ulkopuolella. Työryhmä oli laatinut alustavan luettelon erilaisista töistä, joista osa voitaisiin jakaa kerhoriggeille laaditusta luettelosta ja koko systeemistä oli tarkoitus keskustella, mutta se vähäinen keskustelun tapainen, joka aikaansaatiin, muuttui melko pian erältä osin täysin ymmärtämättömäksi "mussutukseksi" ja siirtyi lopulta henkilökohtaiselle tasolle. Moinen älyttömyys ei kyllä tämännäylyiseen yleispalaverinkuulu, joten eipä siitä sen enempää...

Kilpisen Enska LJK:sta oli tuonut paikalle konstruoimansa sähköplätkän, eli elektronisen tarkkuushyppyjen mittauslaitteen, jota uteliaina joukolla testattiin taukojen aikana. (Laitteesta ja sen tekijästä löytynee asiaa myöhemmin lehdestämme). LJK:a edusti myös Hannu Laitinen, joka piti mielenkiintoisen esitelmän tyylihyppyjen nykynäkömystä, eritoten valmennuksesta. Kuluneena kesänä oli herra nimeltä Helmut Schlecht Saksan Liittotasavallasta valmentamassa tyylihyppääjämme Utissa ULK:n ja SIL:n myötävaikutuksella. Hannu kertoi valmennustilaisuuden tahtumista ja Schlechtin menetelmistä.

Relatiivin valmentautumisen hienouksiin johdatteli Markku Heilimo. "Huilis" kertoi SM-tiiminsä "Shy and Pleasant" valmentautumisesta, sekä joukkueen PM-kisamatkasta. Lisäksi kertoi hän alustavista suunnitelmista keväällä järjestettävästä suuresta RW-boo- fiesta Malmilla, sekä mahdollisen RW-valmentajan hankkimisesta.

Myös Laskuvarjourheilu-lehden ilmestymisestä keskusteltiin. Melko yleisesti näyttää laskuvarjoväki olevan "Ilmailulehden pakko-syöttöä" vastaan ja haluavan Ilmailun tilalle oman mainion lehensä. Ero tiesi kertoa, että asiasta oli käyty alustavia keskusteluja, mutta tällä hetkellä ei moiseen järjestelyyn ole mahdollisuuksia.

Ilta oli jo pitkällä, kun viimeiset aiheet oli käsitelty ja innokkaimmatkin kyllästyneet polkemaan Enskan "digitaaliplätkää". Väsymys painoi selvästi, sillä joukon hajaantuessa jäi jopa motellin baaritiski tyhjiilleen.

Aikaisempien paneelien tapaan oli tämänkin tärkeä katsaus menneisiin ja tuleviin alan asioihin ja tapahtumiin. Toivottavasti vain tulevistakin kokouksista on muutakin kertomista kotokerhoissa, kuin "isojen poikien mussutukset".

Artsi Mattila

PARA-SKI jatkoa . . .

kue Jääskeläinen, Huusari, Palmu. Kolmanneksi pääsi sekajoukkue Suomen Ryhti, jossa hyppäsivät Härkönen, Heino ja Korhonen.

Protesteja kilpailussa ei tehty, joten arvovaltainen jury säästy työltä. Juryn jäseniä olivat Lars 'Lasse' Laskuvarjoilija' Bäckström pj., Risto Koivisto sekä Harri 'Kitu' Toivonen.

Palkintoja kilpailuihin olivat lahjoittaneet mm. seuraavat henkilöt, yritykset ja yhteisöt:

Ilmailuhallitus, Autokorhonen Oy, Palta-Puoti, K-kauppa Hyttinen, Paltamon Vaatetus, Savonkylän Kirja, Paltamon Konehuolto, Paltamon Esso, Paltamon Union, Paltamon TB, Paltamon Säästöpankki, Kärsmäen VPK (kiertopalkinto), Kelloseppä Kainulainen, Vakuutusliike Autoilijat, Kajaanin Osuuspankki, Kajaanin SYP, Kajaanin KOP, Kajaanin Kesko, Kainuun Sanomat, Teräs Oy, Rockville.

Kiitos avustuksesta!

PARA-SKI SM-79

Kainuun Laskuvarjokerho r.y.
Paltaniemi 24-25.02.1979

HENKILÖKOHTAISET LOPPUTULOKSET SUURPUJOTTELU + TARKKUUSHYPPY

	1.	2.	3.	yht	pist	aika	pist	pist
1. Esa Mikkonen, SLK	0.05	0.00	0.00	0.05	1	2.07.04	4	5
2. Timo Rautiainen, VarkLK	1.27	0.75	0.48	2.50	16	1.56.82	1	17
3. Veikko Korhonen, TamLK	0.11	0.00	0.00	0.11	4	2.36.46	25	29
4. Raimo Laine, OLK	2.70	2.79	2.11	7.60	25	2.28.52	16	41
5. Ermo Ervasti, OLK	0.00	2.20	6.87	9.07	36	2.22.88	9	45
Hannu Hernesniemi, OLK	0.00	0.16	1.74	1.90	9	3.28.42	36	45

HIHTO + TARKKUUSHYPPY

	1	2	3	yht.	pist	hihto	pist	yht
1. Rauno Härkönen, IIK	0.00	0.00	0.00	0.00	9	39.17	9	18
2. Markku Jääskeläinen, ULK	0.00	0.00	0.00	0.00	9	43.26	36	45
3. Matti Heino, IIK	0.23	0.00	0.00	0.23	49	37.22	1	50
4. Risto Käyhkö, P-KLU	0.10	0.00	0.09	0.19	36	42.37	25	61
5. Hannu Ilves, ULK	0.69	0.27	0.00	0.96	81	39.58	16	97
6. Esa Huusaari, ULK	0.00	0.00	0.34	0.34	64	43.49	49	113
7. Olavi Kilpinen, ULK	0.00	0.00	0.00	0.00	9	46.54	169	178
8. Heikki Punju, KLK	0.68	0.08	0.27	1.03	100	44.04	81	181
9. Jussi Ilves, ULK	1.29	0.25	0.20	1.74	196	38.33	4	200
10. Markku Palmu, ULK	1.33	0.17	0.09	1.59	121	45.53	121	242
11. Pentti Kauppinen, KLK	2.42	1.30	1.02	4.74	256	44.42	100	356
12. Esa Mikkonen, SLK	0.05	0.00	0.00	0.05	16	63.15	361	377
13. Esa Määttä, KLK	8.42	0.00	2.00	10.42	324	43.56	64	388
14. Jari Ikonen, KLK	0.34	3.57	0.22	4.13	225	50.57	196	421
15. Veikko Korhonen, TamLK	0.11	0.00	0.00	0.11	25	68.27	400	425
16. Reijo Korpinen, KIY	1.31	0.17	0.14	1.62	169	54.10	289	458
17. Pekka Ora, SLK	0.02	0.00	1.60	1.62	169	60.38	324	493
18. Pekka Rutanen, ULK	5.07	2.04	3.40	10.51	361	46.11	144	505
19. Raimo Ahola, OLK	1.92	0.70	3.48	6.10	289	52.43	225	514
20. Mauno Sorsa, P-KLU	10.00	0.17	1.32	11.49	400	53.04	256	656

JOUKKUETULOKSET (EPÄVIRALLINEN KILPAILU)

	pist:	1	9	yht. 10
1. ULK 1				
Ilves H	39.58	0.96		
Ilves J	38.33	1.74		
Kilpinen	46.54	0.00		
	2.05.25	2.70		
2. ULK 2		9	4	13
Jääskeläinen	43.26	0.00		
Huusaari	43.49	0.34		
Palmu	45.53	1.59		
	2.13.08	1.93		
3. Suomen Ryhti		16	1	17
Härkönen	39.17	0.00		
Heino	37.22	0.23		
Korhonen	1.08.27	0.11		
	2.25.06	0.34		
4. KLK		4	25	29
Määttä	43.56	10.42		
Punju	44.04	1.03		
Kauppinen	44.42	4.74		
	2.12.42	16.19		
5. SLKAI		25	16	41
Mikkonen	1.03.15	0.05		
Ora	1.00.38	1.62		
Ikonen	50.57	4.13		
	2.54.50	5.80		

PETO PATJALASU !

252-PARA -FOIL

Todella maailman uskomattomin urheiluvarjo, 252 Para-Foil on muuttanut "laatikko"varjojen maailman uskomattoman hiljaisine vajoamisnopeuksineen, pehmeine alastuloineen, loistavine lento-ominaisuuksineen ja pehmeine aukaisuineen.

EI RAJUJA AUKAISUJA, EI PALAMISIA: 252 Para-Foil ei ainoastaan anna sinulle pitempää aikaa varjon varassa, vaan se tuo sinut alas pehmeästi jopa tyyninä päivinä. Vaikkakaan emme voi taata sinulle höyhenlaskua joka kerta (sehän on sinusta itsestäsi kiinni), voimme taata sinulle jatkuvasti pehmeät ja miellyttävämmät laskeutumiset kuin millään muulla patjavarjolla.

HELPPO LENTÄÄ: Uskomme rehellisesti että 252 Para-Foil on maailman helpoin patjavarjo lentää. Patentoitu stabilisaattori systeemi tekee 252:sta uskomattoman vakaan lentää, tunneleiden välinen paineentasaajajärjestelmä estää tehokkaasti tunneleiden tukkeutumisen. 252 saa myös korkeat pisteet käsiteltävyydestä ilmassa, tasaiset, vakaat käännökset, tavallista kevyempi ohjaus ja äärettömän kevyet jarrutukset.

PEHMEÄT, LUOTETTAVAT AUKAISUT: Sliderissa, 8 cm halkaisijaltaan olevat slider renkaat apuvarjoon kytkettynä antavat sinulle jatkuvasti pehmeät ja luotettavat aukaisut. Johtuen suurista slider renkaista, slider laskeutuu kantopunoksia pitkin rauhallisesti estäen varjon vahingoittumisen ja pehmentäen aukaisua. Kaikki 252-hyppääjät sanovat kupunsa aukeavan yhtä pehmeästi kuin PC.

Mutta vain tämän mainoksen lukeminen ei saa sinua uskomaan... hyppää 252:lla ja totea itse.

Jälleenmyyjä Suomessa: Suomen Laskuvarjo Oy

THE CHUTE SHOP
HIGHWAY 202, FLEMINGTON, N.J. 08822
(201) 782-5758

LASKUVARJON OMISTAJA!

NYT TARKASTUS JA KORJAUSTYÖT
VARJOLLESI JOUSTAVASTI.

Käännä vanhan laskuvarjoalan erikoisliikkeen puoleen.
Yrityksemme on palvellut ilmailijoita pääartikkelinaan las-
kuvarjot, yli 10 vuotta.

Palvelemme asiakkaitamme joustavilla toimituksilla sekä
asiantuntevalla ammattitaidolla.

Voit tuoda varjosi ja tutustua samalla todella toimivaan
korjaamoomme, tai lähettää sen yleisillä kuljetusvälineillä
osoitteeseen:

LASKUVARJOTARVIKE KY

HARRI TOIVONEN PUH. 931-172 616
MATINLAHTI PL 26, 33721 TAMPERE 72

SKYDIVE!

Älä jää ulos kuvioista,
tilaa

»LASKUVARJOURHEILU«

- TILAAAN LASKUVARJOURHEILU-LEHDEN vuodeksi 1979, 4 NUMEROA - 25 mk.
- OLEN LEHDEN VANHA TILAAJA
- OSOITTEENI ON MUUTTUNUT

NIMI _____

NYKYINEN LÄHISOITE _____

POSTINUMERO _____ POSTITOIMIPAIKKA _____

Leikkaa kaavake irti ja lähetä osoitteella:
LASKUVARJOURHEILU-LEHTI PL. 653 00101 HKI 10

SKYDIVE on mukavoo!

Teksti ja piirroukset
Aimo Heinonen

Lauantiaamu, valju, kalsea. Läskit silmillä vatsahapot käymistilassa, sinappia takin käänteessä. Pakkorefleksiä.

Vyörytys sängystä... lattialle
Varovaisin askelin ovelle. Kurkistus, huokaus. Pää kävi liian alhaalla. Outs!

Tuoremehua lasiin, ja sitten vilkaisu lehden parhaisiin sivuihin. Haraldilla oli hyvä päivä, hän valloitti jälleen Ransakan.

Ja sitten SE tapahtui! Se olisi totta sittenkin, poikavuosien unelma.

Minuun syntyi vipinä: suuhun syöksähti hunajan maku, loikkasin housuihin ja vedin vetoketjun vinoon.

Vähät siitä.
Puhelimeen! Nopeasti, nopeammin!
"Uljas" urheiluautoni (vain 10 v.) syöksähti kohti lähintä Bell'in keksintöä, natisten ja surkeasti valittaan.

Kädet hioten sain väännettyä numeron 3..78..8..27, ja sitten!

"Laskuvarjokerho jne..."
Mitä Maksaa?

Koska, koska alkaa tärkein kysymys.
"Huomenna, tu messiin vaan, sitten selitellään, homma on ihan jees".

Yön nukuin vähän rauhattomasti, mutta aamu oli vireä todellakin.

Osaankohan Malmille, minä maalaispoika, urvelo, korpien pimenoista?

Suunnistin miltei kiitettävästi. Varovasti arvioiden puolituntia ja kuusi bensalitraa myöhemmin oikeassa paikassa.

Siellä oli muitakin, vieraita toisilleen. Useimmat olivat löytäneet jo oman seinänsä, jota innokkaasti tutkivat, puun sitkeyttä. Sauman tiiviyttä, tiedättehän.

Kaivoin vanhan kolvini esiin ja tungin poroja pesään, kädet vapisten tietysti.

"Luokkaan luennolle", huusi joku vähänlääntä riuskan näköinen kaveri, kilo paperia kainalossa. Sinne mentiin siveästi kuin naapurin porsaasat ke-sääamuna aterialle.

Ja tietoa tuli.
Riittävästi, mukavaan tahtiin. Aloin oppia perus-sanastoa.

"Se on ihan OK, jees, reppu aukee ihan ok, jees... OK, jees".

Hiljaa sydämessäni sanoin hyvästit tonnille, jonka olin varannut kameran oston.

Olin myyty.

Harjoiteltiin uuhoota, uloshyppyä. Allekirjoittaneelta se sujui uloshörsyttämisen merkeissä. Ponnistus pöydän reunalta, läsähdys lattialle, ja hämillinen hörähdys suorituksen kömpelyydelle. Epäusko ja toivo vuorottelivat, jos, jos ei...

"Pois turha vaatimattomuus ja sisukkaasti eteenpäin", kehoitti parempi minäni.

Järkeä voitto. Kiitos kaikille menninkäisille ja muille pyhimyksille.

Se oli alku.
Vuoroin pientä masennusta, väsymystäkin. Mustelmia, lukkoja, solkia, punoksia ja putouksia.

Mutta mielenkiinto säilyi asiantuntevien ja rehtien opettajien, kauniiden ah, niin viehättävien apuopettajien, sekä raisun huumorin merkeissä.

Viikko solahti ripeästi ja tuli SE perjantai, joka oli SEN päivän aatto. Huomenna hy... hy... hy... pä... pä... pä... tän. Rauhallisia ohjeita, maltillisia niksejä Vekalta koulutuspäälliköltä. Velmuja hymyjä vanhoilta veteraaneilta, kokeneilta SKY DIVE naisilta ja miehiltä.

"Jees... OK... nukkuu hyvin, ja aamulla ajoissa koneelle".
Nukkuu hyvin!

Piru! Anelin samaaneja ja keijuja ja tulipa jälkimmäisöskin mieleen.

"Jos mä en uskallakaan... jos se ei aukee". Ja pieni mutta vielä. En ollut koskaan aikaisemmin lentänyt (paitsi kun talkkari kerran heitti...) puhumattakaan hyppäämisestä.

Pysyköhän se ilmassa? Aukeaako se?
Unä tuli ja armahti. Aamulla lehti ja taas Haraldilla oli hyvä päivä.

Villahousut, villapaita ja hanskat, loput sitten talo tarjosikin.

Piti vain sovittaa, kumpaankin päähän.
Reppu selkään, varapatti vatsan päälle ja koneelle.

Vielä ei pyörryttänyt. Aivot havainnoivat ja raajatin toimivat.

Naru kiinni, koneeseen istumaan. Pilatus Porter ilmojen lintu, taivaiden neitsyt adonis: neitsyt, vaiko Katakombi?

Puolikkaita hymyjä, pyöreitä silmiä, kouristuneita otteita varavarjosta ja p-hinnasta. Jalat solmussa ja kieli kuivana kitalaessa.

Käynnistys. Muhkea murina todella miesmäinen ääni, kierroksia.

Hiipivä lähtö, räväkkä kiihdytys.
Pumppu toimi hurjasti, veri kohisi suonissa, kylmä katosi jäsenistä.

Kone keinahti aavistuksenomaisesti vatsa muljahti todella tuntuvasti.

Olimme ilmassa!
Mieli seestyi, lihakset höltyivät, hymyt kasvoivat, Pilatus lensi. Minäkin, sielunikin ja aivolisäkkeeni jatke. Maalaispojalla oli "mukavoo".

Viini, laulu, feminat, piippu. Kaikki pois ja ilmaan linnun lailla, jos ei joutsenen niin ainakin kuin ruisrääkän.

Ovelle istumaan! Heräsin! Jossain vatsassa laikahti, mutta opetus tehosi: toiminnot olivat tallella.

Vyöryin, matelin ja raastoin itseni ovelle. Työnsin jalat ulos varovasti kuin kiehuvaan pikeen. Miellessä vilisi... ponnista, laske... X-asento... hy... p... pääl! Ilmavirta ulisi, riipoi, raastoi... reppu painoi... tonnin... kaksi... Varapotti kasvoi tynnyrin kokoiseksi... seksi... sekäin jäisi.

"Hai sitä hulinaa ja pässinpäätä seinään", virkoi vaari kun kirnuun putosi.

Nopeus, kiihtyvyys, vauhti... mitä se on?
Kaivo, kiulu... pohjattomuus, suhina korvissa, ajatus, sydänlihaksen kouristus.

Hiljaisuus.

Se on auki! Kupu selvä, näen, kuulen, leijun, kei-nun: fantastista!

Sielu kirkas kuin peili, ajatus villi ja kahlitsematon.

Vapaa! Jipii

Maan matoset peltijonot, murkkujen polut, kehät ja Kekkoset. Pikatiet, siellä ne olivat, ainakin valovuoden päässä.

Havahduin. Maa armas emonen veti puoleensa. Puiden latvat lähenivät, ihmiset pystyy miltei tunnistamaan vatsojen muodoista.

Jalat koukkuun, varjo vastatuuleen. Vai kummin päin?

Leuka rintaan ja tömäys.

Maassa. Missä? Maassa. Jaa, niin... maassa. Narut kasaan (sotkuun tietenkäin) rievut sandomeilla kiinni ja hitaasti kiihuhaen kertsille, kahville.

Oli hyvä olla.

Paljon selityksiä, naurua, "tuomio" Vekalta. Utta uskoa, ohjeita, helpotustakin.

Mitä vielä?

Mukavoo tuo SKY DIVE

Heinonen

NÄISTÄ HYPPÄÄMME

Maassamme hyppykäytössä olevista lentolaitteista esittelemme sarjamme ensimmäisessä osassa Turun Laskuvarjourheilijat Ry:n pääasiallisessa käytössä olevan PARTENAVIA P 68 b VICTOR kaksimoottorikoneen, OH-PVC.

ENSIMMÄISENÄ SUOMESSA

Joulukuun neljäntenä, 1977 hypäsivät Turun pojat Partenavia Victor-merkkisestä lentolaitteesta. Tapauksesta oli juhlava selostus "Laskuvarjourheilussa" n:o 2, 1978. Koehyppyjä suoritettiin innokkaasti ja kone todettiin kaikin puolin harrastustoimintaamme soveliaaksi. Ilmailuhallitus sai asianmukaisen selvityksen koehyppyjen tuloksista vuoden -78 alkupuolella ja hyväksyi koneityypin kaikkeen laskuvarjohyppytoimintaan. "Keväällä -78 asennimme koneeseen pakkolaukaisukoukut. Koneesta on tähän mennessä hypätty lähes tuhat hyppyä, joista hieman alle puolet 'naruja', ja melko hyvältä näyttää kaikin puolin," kertoo Turun kerhon puheenjohtaja Maurits Kouhia.

"KAUNOTAR"

"On tietysti kovasti paljon makuksymys tuo koneen malli. Ei täällä Turussa ainakaan hienompaa ole. Kaunotar se on..." jatkaa Maurits.

Eipä käy kieltäminen. Kone on todella "menevän" näköinen, ja taitaakin olla vain kateellisten panettelua lausunto, jonka mukaan se muistuttaisi pitkän nokkaprofiilin takia "jotain hyönteistä."

Runko on pitkä ja melko kapea. Siipi on ylätaso, jossa rungon molemmin puolin alapuoliset kaksi Lycoming ruiskutusmoottoria, á 200 hp. Laskutelineet ovat kiinteät. Muotoilua voisi luonnehtia "italialaisen linjakkaaksi", joten Mauritsin lausunto lienee paikallaan. Kokonaisuutta täydentää vielä onnistunut maalaus.

NIIN HYVÄÄ, KUIN HUONOAKIN

Kone on italialaisvalmisteinen ja käsikirjansa mukaan 4-6 paikkainen matka- ja liikelentokone. Maksimi lentoonlätöpaino (1960 kg) mahdollistaa kuitenkin pilotin lisäksi kuuden hyppääjän lastin. "Seitsemääkin on pari kertaa kokeiltu vähillä polttoaineilla, mutta silloin on olo-tila kuin sardiinipurkissa. Kuusi on sopiva määrä, viidellä on tilaa ja ruh-

tinaallisesti," kertoo Maurits. Runko on melko kapea ja matala, joten ylenpalttista liikkumatilaa ei liiemmästi ole. Sisustusmateriaali on tyyppillistä ohutta muovimateriaalia, eikä kestänyt kauaakaan, kun rungon peräosan verhoiluun ilmestyi ikävän näköisiä repeämiä. Koska kyseessä on vuokrakone, joutui kerho uusimaan verhoilun osittain. Materiaalina käytettiin kestävää keinokuitumattoa. Tulos on erittäin siisti ja kestää pahemmankin rahdin, kuin hyppääjien kuljetukset.

Selvänä haittana hyppytoiminnalle voidaan pitää pienehköä oviaukkoa. Koneessa on kaksi ovea: rungon (menosuuntaan katsottaessa) vasemmalla puolella varsinainen matkustamon ovi ja oikealla aivan siiven takana rahtiovi, josta hypätään. Oviaukon koko on vain noin 80 x 80 cm. Oppilashyppyillä aukko on riittävä ja hyvän uloshyppyasennon saavuttaminen on erittäin helppoa. Asiaa parantaa se, että ns. potkurivirtaa ei ole juuri lainkaan. Tilanne muodostuu kuitenkin vaikeaksi kun lähdetään tekemään vaikkapa neljän miehen relatiivia. Oviaukon

paikan ja rungon muodon takia ei ns. kellujaa voida käyttää. Ovesta ei myöskään mahdu kunnolla kuin yksi mies kerrallaan. Välimatkoja syntyy lähdössä helposti. Kuudella miehellä hypättäessä kolhivat kokemattomat kaksi viimeistä helposti jalkansa oviaukon kaarevaan takaosaan.

Koneen lentonopeus tuottaa myös kokemattomalle jonkin verran vaikeuksia. Striimerin seurasta saattaa ainakin korkeutta otettaessa olla vaikeaa. Samoin linjalleajo, sillä 2-moottorikoneella ei kovin jyrkkiä kaartoja oteta. Koneen suurin sallittu nopeus on noin 360 km/h ja nousunopeus pinnassa 8 m/s, jotka kylä huomaa, kun lähdetään kipumaan kohti 3000 metriä, joka on kustannusten kannalta edullisin korkeus relatiivissa hypättäessä. 4000

metrissäkin on käyty pari kertaa koemielessä. Käsikirjan mukaan maksimikorkeus on 6100 metriä, mutta sitten saakin ruveta "kaivamaan kuvettaan" tiuhaan tahtiin.

Yleisesti ottaen käyttökustannukset ovat kuitenkin erittäin kohtuulliset. Turun kerhon hyppyhinnat eivät ole kaikkein halvimpia maassamme (keskim. 26 mk/hyppy v. -78), mutteivät ole kuitenkaan edellisvuosilta nousseet toimintaa heikentävästi kertoo kerhon sihteeri Martti "Marty" Vieru. "Päinvastoin: vuonna -77 hypäsimmme vain noin 500 hyppyä, viime vuonna (-78 siis) Partenavian käytön ansiosta yli 1000 hyppyä jäsenmäärän pysyessä lähes vakiona. Se jo kertoo paljon koneen käytön myötä hyppynnostuksen kasvusta. Partenaviaa lienee myös kiittäminen

kolmen uuden lupakirjahyppääjämme ja parin 'viittä vaille' valmiin. Myös näytöshyppykassamme on ilahduttavasti kasvanut. Lisäksi pystyimme lähettämään jokseenkin kilpailukykyisen joukkueen viime vuoden RW-SM -kilpailuihin, joskaan sitten tietyistä syistä tulosta ei saatukaan nähdä."

Hyppykoneena Partenavia ei siis ole mitenkään mullistava, mutta Turun Laskuvarjojoukkoilijoille se on antanut uutta uskoa jalon harrastuksemme kehittämiseksi ja jatkuvuudelle. Ja onhan se ainoa jatkuvassa hyppykäytössä oleva 2-moottorikone maassamme, ja ... ah! Niin kauan!

Artsi Mattila

Kuva: Artsi Mattila. Pentax MX, Takumar 20 mm

Pienestä oviaukosta huolimatta RW:tä hypätään Partenaviasta paljon. Turun poikien Kristian Enkvistin ja Mika Forsénin tyylinäyte.

PARTENAVIA P 68 b VICTOR, Teknisiä tietoja ja saavutusarvoja käsikirjan mukaan:

Tyyppi	4-6 paikkainen	Polttoaine	388 l
	matka- ja liikekone	Liikehtimisnopeus	231 km/h
Valmistusmaa	Italia	Sakkausnopeus, sileä ...	111 km/h
Moottorit		laskuasuu	
.....Lycoming 10-360 A 1 B		98 km/h
ruiskutusmoottorit 200 hp, 2 kpl		Suurin matkanopeus (75 %	
Potkurit	360 km/h
..... 2-lapaiset vakiokierros Hartzell		Nousunopeus pinnassa	8 m/s
Ø 1,78 m, lepuutettavat		(1-moot. 1,55 m/s)	
Jänneväli	12 m	Lakikorkeus	6100 m
Pituus	9,35 m	(1-moot. 2130 m)	
Korkeus	3,4 m	Lähtökiito	228 m
Siipipinta	18,6 m ²	Laskukiito	210 m
Tyhjäpaino	1200 kg	Prototyypin ensilento vuonna 1970.	
Hyötykuorma	760 kg	Ensimmäinen sarjakone luovutettiin	
Max lentopaino	1960 kg	vuonna 1972.	

HUONO ULOSHYPPY - bad exit - dåligt uthopp

Kuvat -
Photo by: JORMA ÖSTER

1. Tytön 7. hyppy. Lentokone on SLK:n Pilatus Porter. Voimaton uloshyppy.
- Her seventh jump. The plane is the Pilatus Porter PC6 of the SLK (parachute club of Helsinki). - Bad exit!
- Sjunde hoppet. Planet är SLK:s (Finlands Fallskärmsklubb, Helsingfors) Pilatus Porter PC6. - Slappet uthopp.

2. Heikon ponnistuksen seurauksena uloshyppy tapahtuu poikittain ilmapirtaan. Pakkolaukaisuhihna kiertyy ojentuneen vasemman käden puolelta.
- Her body is presented sideways to the propwash, because her exit wasn't forceful enough. The static line runs on the wrong side of her outstretched left hand.
- På grund av hennes svaga avstamp, blir uthoppet snett i förhållande till propellervinden. Automatutlösningens linan dras på fel sida av den utsträckta vänstra armen.

3. Koukistuneen jalan ja väärinpäin olevan taivutuksen vuoksi asento on kääntynyt lähes kokonaan taaksepäin. Pakkolaukaisuhihna suoristuu. Ensimmäiset kartiot avautuvat.
- Because of her bent left leg and the reverse arch, she is now facing rearwards. The static line is pulled taut, and the first cones open.
- Del krökta benet och den negativa svanken har vänt henne nästan rakt bakåt. "Stroppen" sträcks och höljet öppnas.

4. Asento kääntynyt jo kokonaan selälleen. reppu on auennut ja varjo pysyy sukasaan tytön selkää vasten. Apuvarjo on ponnahtanut ilmapirtaan.
- She now lies in a back to earth position. The pack has opened but the canopy stays in the sleeve, pressed against her back. The pilot chute catches air.
- Hon har falligt över på rygg. Höljet är öppet, men kalotten hålls i strumpan, tryckt mot ryggen. Pilotskärmen är ute i luftströmmen.

5. Pakkolaukaisuhihna on irronnut. Sukka kiertyy oikean käden ympärille. Vasen käsi pitää edelleen kiinni apuvarjon yhdyspunoksesta. Apuvarjo jää hyppääjän turbulenssiin.
- She is free of the static line. The sleeve wraps around her right hand. She holds the pilot chute bridle chord in her left. The pilot chute is caught in the "burble" above her.
- "Stroppen" har lossnat. Strumpan är virad om höger hand. Hon håller "pilotlinan" i den vänstra. Pilotskärmen blir kvar i vakuum.

Hyppääjä avasi varavarjon noin 350 metrin korkeudessa ja laskeutui turvallisesti allaolevalle pellolle.

Hän ei ole hypännyt kahdeksatta hyppyään. She pulled her reserve at 1100 ft. and landed safely in a field. Her eighth jump is yet to be done!

Hon utlöste reserven på ca. 350 m och landade på en åker utan ytterligare problem. Hennes åttonde hopp har förblivit ogjort!

Käännös - translate - översättning:
KRIS ENKVIST

KOONNUT

Reino Suonsilta Tuomas Asumus
Eero Kausalainen

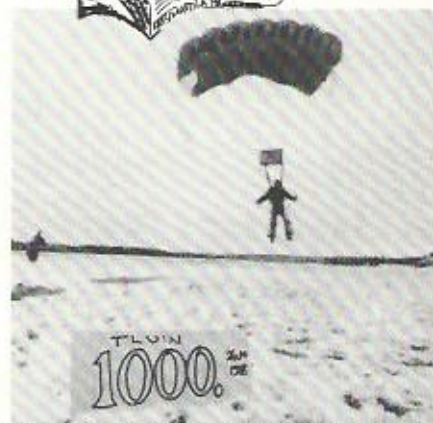
VIIME VUONNA HYPELTÄÄ

Vaikuttaa siltä, että Suomen varjoväki on hypännyt irti lamasta. Hypymäärä nousi yli kolmella tuhannella edellisvuotisesta uuteen ennätyslukemaan 14 283 hyppyä. Uusia oppilaita koulutettiin niinkään ennätysmäisen paljon, 355. Voimassa olevien lupakirjojen määrä laski yllättäen 174:ään (-77, 189). Kuitenkin vuotta 1978 voidaan lukujen valossa pitää lihavana vuotena. Hypyjä ja uusia oppilaita kertyi kerhoille v. 1978 seuraavasti:

TAAS UUSI PATJA

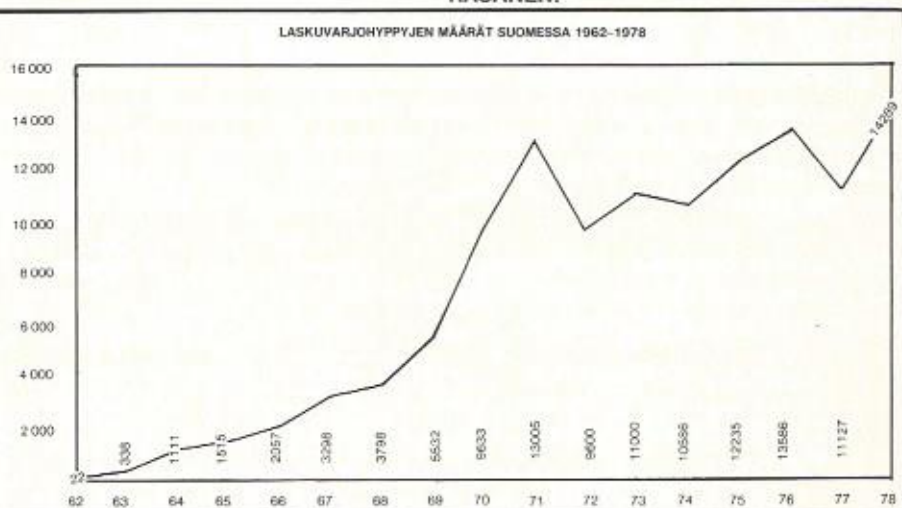
"Kitu" Toivonen Laskuvarjotarvike Ky:stä toi uuden varjon pikavisitille Malmille. Paro-Fliten uusin seitsemäntunnellinen, Cruisair, sijoittuu kooltaan Strato-Cloudin ja -Flyerin väliin. Pakattuna se kuitenkin mahtuu Flyer-kokoiseen reppuun.

Relatiivivarjoksi suunniteltu Cruisair kulkee Markku Heilimon mukaan kovaa ja laskeutuu pehmeästi "kuin olisi hypännyt lypsyjakkaran puolikkaalta". Toinen koehyppääjistä, parikymmentä kiloa painavampi Veikolan Masa vertasi maahantuloa karjakon päältä putoamiseen.

Ensimmäistä kertaa historiansa aikana saavutti Turun Laskuvarjoureilijat vuotuisen 1000 hypyn rajan. Hypyn kunnian sai kerhon suvereeni työjuhta, hypymestari MAUNO RÄSÄNEN.

	Hypyjä	Oppilaita
Forssan Laskuvarjoureilijat	340	14
Hallin Lentokerho	22	-
Imatran Ilmailukerho	1936	43
Jyväskylän Laskuvarjokerho	114	9
Kainuun Laskuvarjokerho	580	18
Kuopion Ilmailuyhdistys	278	5
Lahden Laskuvarjokerho	223	5
Oulun Laskuvarjokerho	2388	34
Pohjois-Karjalan Laskuvarjoureilijat	476	14
Satakunnan Laskuvarjoureilijat	286	20
Suomen Laskuvarjokerho	3024	72
Tampereen Laskuvarjokerho	1018	18
Turun Laskuvarjoureilijat	1016	36
Utin Laskuvarjokerho	2471	67
Vaasan Laskuvarjokerho	16	-
Varkauden Lentokerho	30	-
Suomen Ilmailuliitto	71	-
	14.289	355

TALVEN SELKÄ TAITTUU

Helsingissä on vanhaan tapaan hypelty pitkin talvea. Maaliskuun puoleenväliin mennessä oli kertynyt jo yli 300 hyppyä.

Utissa herättiin talviunesta jo helmikuun puolivälissä, eli aikaisemmin kuin moneen vuoteen. Pikkulinnut laulevat, että ympäri Suomea koottu "Hesanesuporukka" harjoittelee innokkaasti relatiivia. Kesällä sitten nähdään, millaisella menestyksellä.

Myös Turussa on paleltu jo useatkin sata-seitsen-kakkosessa, vaan Partenavia on kuulemma vielä "naf-taleenissa". Hypyjä on kuitenkin jo enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.

Lehden ilmestyessä on varmaan jo joka kerhossa pyyhitty varastorasvat koneen siiviltä ja pakattu hyvinriippuneet varjostimet talvella hankittuihin reppuihin. Näinhän pitää ol-lakin näin kauniina keväänä!

POHJOISMAINEN LASKUVARJOKOKOUS

Helsinki-Vantaan kentän tuntumassa järjestettiin 03.03.1979 pohjois-mainen laskuvarjokokous, jossa tuli esille mm. seuraavanlaisia asioita:

- Ruotsissa on hypätty -78 yhteensä 26 561 hyppyä, Norjassa 18 500, Tanskassa 17 000 ja Suomessa 14 289.

- pohjoismaat tutkivat parhaillaan mahdollisuuksia järjestää RW-valmennusleirin (m/Helsinki/SLK) yhteispohjoismaisena tilaisuutena.

- Norjalaiset ovat hankkimassa Vi-deota, osa on jo hankittukin. Laite on määrä saada käyttöön jo tulevana kesänä. Järjestelmän hinnaksi tulee vaatimattomat 50.000 Nkr.

- Konventionaalisiin PM-kisoihin tulee B-sarja alle 500 hyppyä hypänneille. Kilpailijoita joukkueessa voi olla yhteensä 11: seitsemän yleises-sä ja neljä B-sarjassa. B-sarjan lajit ovat muutoin samat, mutta joukkue-tarkkuudessa kilpaillaan 3-miehen joukkuein. (EK)

Suomalaiset menestyivät laskuvarjokisoissa

Suomalaiset menestyivät mainiosti laskuvarjoureilun PM-kilpailuissa Norjan Folldalissa. Suomi otti ylivoimaiset voitot sekä henkilökohtaisessa että joukkuekilpailussa.

Henkilökohtaisesti oli paras imatralainen Rauno Härkönen 10 pisteellä. Hyvää imatralais-menestystä täydensi Matti Heino sijoittumalla toiseksi ja pronssia nappasi Kajaanin Heikki Punju. Vielä neljäs ja viides tilakin tulivat Suomeen Utin Jukka Iivekselle ja Olavi Kilpisele.

Joukkuekilpailussa Härkönen, Heino, Jääskeläinen vei selvän voiton ennen Suomen kolmos- ja kakkosjoukkuetta. Norjan ykkösjoukkue oli neljäntenä ja viidenneksi sijoittui Ruotsin ykkösjoukkue.

Lehtemme juuri mennessä painoon, löytyi 15.3. Helsingin Sanomista seuraavanlainen "uutinen". Kyseessä on Para-Ski PM kilpailu, josta ei ehtinyt juttua lehtemme tähän numeroon. Onnittelemme voittajia ja kiitämme Hesaria näinkin suuresta palstatilan uhrauksesta... (AM)

PÄTKELMIÄ

ulkomailta

SVENSK CANPARA FALLSKÄRMSSPORT
 "PARACHUTIST"
 SPOTTER
 Sport Parachut
 Free Fall Kiwi

KOONNUT
 Reino Suonsilta
 Tuomas Asumus

USA:n ONNETTOMUUDET

THE 1977 FATALITY REPORT
 Arthur H. James Jr.
 Parachutist Jan 1979
 lyhennetty käännös: T Asumus

USA:n onnettomuustilastot vuodelta 1977 ovat valmistuneet. Kuolemantapauksia oli 49 (1976, 54) joista lähes jokainen olisi voitu estää. Luvuista ei voi päätellä mitään siitä onko laskuvarjoilu turvallisempaa vai vaarallisempaa kuin aikaisemmin, koska kukaan ei Yhdysvalloissa tiedä hyppäjien eikä hyppääjien määrää.

Taulukosta näemme kuolemantapausten syyt, sekä tapausten jakautuman hyppykokemusten mukaan.

Kohta "kuvun päästö, muut" on tapaus, jossa oppilashyppääjä irroitettiin pääkuvun ja epähuomiossa avasi myös varavarjonsa lukot. Varavarjon alemmat kiinnityshihnat melkein kestivät ja katkesivat vasta hetken päästä.

Tärkeimpiä syitä kohtalokkaisuun onnettomuuksiin

- omatekoiset välineet, etenkin käsikäyttöiset apuvarjot
- varjojen sotkeutuminen toisiinsa tai takertuminen "jeesuscordiin"
- kiertyneet vatsahihnat Wonderhog-valjaissa
- vieraalla laitteella hyppääminen
- ajan ja korkeuden tajun katoaminen vajaatoimintaa selvitettäessä, kun kahva on tiukalla, sekä valokuvatessa
- yhteentörmäykset vapaassa joutuivat jomman kumman tai molempien huolettomuudesta

Hyppykokemus

KUOLEMAAN JOHTANEET ONNETTOMUUDET USA:SSA 1977	1-24	25-74	75-199	200-499	500+	YHT.
YHTEENTÖRMÄYKSET		1		3	2	6
AUKAISUT						
Ei vetoa kahvasta	2		2	1	2	7
Veto liian alhaalla	2	1				3
VAJAATOIMINNAT						
EI KUVUNPÄÄSTÖÄ						
Ei varavarjon aukaisua	1					1
Varavarjon aukaisu liian alhaalla	1				2	3
Varavarjon sotkeutuminen	3		1	3	1	8
KUVUNPÄÄSTÖ						
Ei varavarjon aukaisua		1	1	1	1	4
Varavarjon aukaisu liian alhaalla		2		1	1	4
Varavarjon tarttuminen			1	2	1	4
Varavarjon vajaatoiminta				1		1
Muut	1					1
MAAHANTULO						
Liian kova vauhti	1					1
VARJO AUENNUT KONEESSA				1	1	2

USA:n HYPYÄMÄÄRIÄ

Bill Dause Pope Valleyn hyppykeskuksesta on hypännyt eniten USA:ssa, 6 600 hyppyä ja 54 tuntia vapaata. Toisena on Jim West, 5 900. Yli 5 000 hypänneitä on useitakin, yksi on Paul Poppenhager, joka sai ensimmäisenä 5 000 täy-

teen, uudenvuodenaattona 1972. Hän alkoi hypätä 1952 ja hyppää yhä yli sata kertaa vuodessa, ja on hiljentänyt tahtia vuodesta 1970 jolloin tuli 930 pomsua.

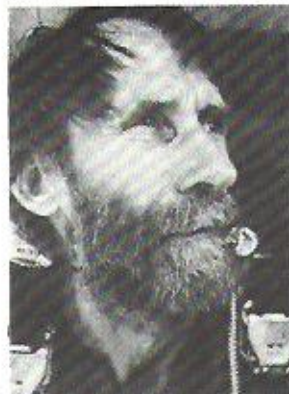
Chuck Collingwood hyppäsi ensikerran 1970 ja 5 000 kerran 1978. Hänellä on parikin ennätystä, 2 000 hyppyä 15 kuukaudessa ja yli 2 500 polkaisua nolla-nollaan.

LÄNSIMAI DEN ENNÄTYS

Lucky 7... +6993
 Susan Ferrell

käännös T Asumus
 Parachutist/February 1979

7000 hyppyä, tämän määrän sai ranskalainen 49-vuotias Roch Charmet täyteen kesäkuun 6. 1979 Pacific Parachute Centerissä Oregonissa.

Kuva: SUSAN FERRELL

Charmet alkoi hypätä Ranskan armeijassa 1946. Vuodesta 47 vuoteen 1956 hän oli Ranskan Vieraslegioonassa ja palveli Indokiinassa, Koreassa ja Algeriassa. Ranskalainen on todella ainutlaatuinen yksilö eikä pelkästään hyppymääränsä takia. Hän on hiljainen eikä kersku saavutuksillaan. Kun häntä pyytää kertomaan saavutuksistaan, tyypillinen vastaus on:

"No, en tiedä. Ei se ole niin tärkeää". Hän vierailee Oregonissa kerran vuodessa, parikin kuukautta yhteen menoon ja säästää joka pennin Ranskassa hovimestarin töistään hypätäkseen. Hänen 7000. hypynsä oli 8-miehen lumihiihtäjä yritys, jonka pohjamiehillä oli yhteensä 12 422 hyppyä.

MINKÄ VANHANA OPPII ...

Ardath Evitt, 74-vuotias isoisoäiti Illinoisista toteutti haaveensa äskettäin ja aloitti hyppöhommat. Hänen uskotaan olevan vanhin ensihypyn tehnyt. "Se meni kirjan mukaan, se oli fantastinen suoritus," hyppömasteri Karen Hymbaugh sanoi oppilaansa hypystä. "Teen sen uudestaan", kertoi rouva Evitt, "mutta sitten kun sää on viileämpi".

KUPU RW-ENNÄTYS

Pope Valleyn hyppääjät rakensivat maailman ensimmäisen octoplaneen = 8-miehen kuvio, jossa ylempi mies seisoo alemman sliderin päällä.

KUVA: ALF HUPPINEN

OSATAAN TUOTA EUROOPASSAKIN

Belgiassa tehtiin viime lokakuussa kahdeksan (8) hyppääjän torni kupurelatiivissa. Silloista maailmanennätystä sivunnut "savupiipu" on suurin USA:n ulkopuolella tehty kupumuodostelma. (USA:laisen ME: 9 kuvun pino!)

Suomessa ei vielä ole tehty kahden kupukuvioita suurempia. Mutta kunhan ilma lämpenee niin...

ITÄISILTÄ MAILTA

Japanissa pysyvä korkeusrajoitus urheiluhyppäämiselle on nostettu 1300 metristä 3750 metriin kesäkuussa 1978

PARAKUVIA KOVISSA KANSISSA

Andy Keech on saanut valmiiksi toisen osan kuvakirjaansa. SKIES CALL II ilmestyy markkinoille maaliskuussa. Kirja on täynnä värikuvia laskuvarjourheilun viimeisimmistä tapahtumista: vuoden 78 sekvenssin maailmanmestarit. ISOT kuviot, kupurelatiivin 8-miehen maailmanennätys hyppy ynnä muuta.

Kirjan saa kotimaisilta varjokauppiailta tai suoraan Englannista (UK £ 10 + postikulut) osoitteesta: Skies Call, dept. 436, The Old Pines, Epsom, Surrey, UK.

Man small, why fall?
Skies call 2, that's all?

Haluatko kokea jotain AINUTLAATUISTA?

HYPPÄÄ LASKUVARJOLLA!

Lentokentillä ympäri Suomea järjestetään kevään ja kesän kuluessa useita hyppääjäkursseja. Kurssit kestävät 2-3 viikkoa ja maksavat 300-700 mk. Hintaan sisältyy koulutuksen lisäksi 1-6 ensimmäistä hyppyä ja kaikki hypyillä tarvittava varustus.

Ota välittömästi yhteys lähimpään laskuvarjokerhoon ja varaa paikka seuraavalta hyppäkurssilta.

SUOMEN ILMAILULIITTO R.Y.

LASKUVARJOTOIMINTAA HARRASTAVAT KERHOT

Forssan Laskuvarjoureilijat, PI 41, 30101 Forssa 10 Hallin Lentokerho, Pekka Karhumäki 35600 Halli	Alpo Laisi 916-13 666 t P. Karhumäki 942-82 121 t
Imatran Ilmailukerho, Rauno Härkönen Peltolankatu 54 A 9, 55800 Imatra 80	R. Härkönen 954-31 866/892 t
Jyväskylän Laskuvarjokerho, Tuure Helo Tavintie 3 D 36, 40400 Jyväskylä 40	T. Helo 941-213 404 t
Kainuun Laskuvarjokerho, Esa Määttä Ekola 4, 88300 Paltamo	P. Kuusisto 986-22 522 t
Kuopion Ilmailuyhdistys, Anitta Väätäinen, Paloahontie 7, 70260 Kuopio 26	A. Väätäinen 971-341 554 k
Lahten Laskuvarjokerho, Risto Koivisto Rakuunankatu 10 F 82, 15830 Lahti 83	R. Koivisto 918-803 525 t
Oulun Laskuvarjokerho, Pekka Närhi Saverikkot. 18, 90650 Oulu 65	P. Närhi 981-14 321/379 t T. Satamo 981-15 501 t
Pohjois-Karjalan Laskuvarjoureilijat Risto Käyhkö, Suvantokatu 24 C 28 80100 Joensuu 10	R. Käyhkö 973-21 315 t
Satakunnan Laskuvarjoureilijat PL 101 28101 Pori 10	Olli Laatta 939-13 894 t
Suomen Laskuvarjokerho PI 653, 00101 Hki 10	kerho: ilt. ja pyhäis. 90-378 827
Tampereen Laskuvarjokerho PI 142, 33101 Tampere 10	E. Pukkila 937-22 228 k
Turun Laskuvarjoureilijat Martti Vieru, Luonnonmaa, 21100 Naantali	M. Vieru 921-759 275 k
Utin Laskuvarjokerho PI 44, 45101 Kouvola 10	kerho: ilt. ja pyh. 951-84 539
Vaasan Laskuvarjokerho, Raimo Hankilanoja, Skoonenkatu 9, 65140 Vaasa 14	R. Hankilanoja 961-243 055 t
Varkauden Lentokerho, Raija Myberg Tikankatu 10, 78850 Varkaus 85	
MUITA HYÖDYLLISIÄ OSOITTEITA	
Ilmailuhallitus, Lars Bäckström	90-829 2789 t
PI 50, 01531 Hki-Vantaa-Lento	
Laskuvarjojäkärikoulu	
PI 5, 45411 Utti	951-84 581
Suomen Ilmailuliitto, Eero Kausalainen, Malmin lentoasema, 00700 Hki 70	90-378 077 t

Teksti: Eero Kausalainen

"Liitossa toimii tarpeellinen määrä erikoisalojen keskustoimikuntia, joiden tehtävänä on seurata oman alansa kehitystä kotimaassa ja ulkomailla, tehdä esityksiä ja aloitteita sekä antaa lausuntoja hallitukselle.

Keskustoimikuntien esitys- ja aloiteoikeuden edellytyksenä on, että vähintään puheenjohtaja ja yksi kol-

masosa jäsenistä kannattavat kyseessä olevaa esitystä tai aloitetta. Hallitus antaa ohjeet liiton ulkopuolelle annettavista lausunnoista ym.

Toiminnanjohtaja ja liiton k.o. alan päävirkailija osallistuvat keskustoimikunnan kokoukseen, kuitenkin ilman äänivaltaa."

Edellä olevaan tapaan määritellään Suomen Ilmailuliitto r.y:n säännöissä keskustoimikuntien toimintaperiaatteet. Tämän määritelmän lisäksi todetaan säännöissä toisaalla, että sekä keskustoimikuntien puheenjohtaja että hänen henkilökohtainen varamiehensä (varapuheenjohtaja) valitaan liiton syyskokouksessa vuodeksi kerrallaan. Keskustoimikuntien puheenjohtajat ovat automaattisesti myös liiton hallituksen jäseniä.

Muuta ei säännöissä sitten keskustoimikunnista sanotakaan. Niiden kokoonpano ja toimintatavat jäävät valitun puheenjohtajan päätettäväksi.

Käytännössä ei LuKT:n, kuin ei myöskään muiden keskustoimikuntien, päätösvalta jää niin pieneksi, kuin sääntöjen kirjain edellyttäisi. "Suuret" asiat kuuluvat toki paitsi teoriassa niin myöskin käytännössä suoranaisesti hallituksen päätettävään asioihin, mutta alan yksityiskohdista tuntemusta edellyttävät päätökset tehdään keskustoimikunnassa. Rajan kulku ei aina ole täysin yksiselitteinen, mutta periaatteellisen päätöksen teko, esimerkiksi osallistutaanko RW-MM-kilpailuihin Ranskassa -79, on liiton hallituksen asia. Tietenkään hallitus ei päättää lähettää joukkuetta matkaan, jos ei LuKT sitä katso tarpeelliseksi – päinvastoin voi kyllä tapahtua.

LuKT:n roolia voitaneen luonnehtia – joskaan sitä ei missään säännöissä ole näin määritelty – lähinnä teknisen asiantuntijan tehtävään. Esimerkkeinä hyvinkin itsenäisistä tehtävistä (käytännössä) voidaan mainita esimerkiksi SM-kilpailujen myöntäminen jonkin kerhon järjestettäväksi. Tällaisen päätöksen tekohän edellyttää varsin tarkkoja tietoja kilpailun järjestelyedellytyksistä sekä ko. kerhon resurssien ja mahdollisuuksien tuntemista.

Toinen esimerkki puhtaasti teknillisistä päätöksistä on jonkin koulutusohjeen tai ohjelman kehittäminen ja hyväksyminen tai lausunnon antaminen jostain Ilmailuhallituksen määräysluonnoksesta.

Myös erilaisten edustusjoukkueiden kokoonpanon päättäminen on käytännössä puhtaasti LuKT:n asia, siihenkään ei hallitus puutu. Todetakoon kuitenkin, että hallitus luonnollisesti seuraa jatkuvasti LuKT:n kuin myös muiden keskustoimikuntien toimintaa (pöytäkirjat) antaen tarvittaessa lisäohjeita.

Edellä on kerrottu hieman niistä raameista, joiden sisällä LuKT operoi. Käytännön suuntaviivoja on tässä vaikea täsmällisesti määritellä. Ne linjat kuitenkin ovat ainakin periaatteessa kaikkien tiedossa, tai ainakin pitäisi: LuKT:n päätökset julkaistaan yleensä noin viikon – kahden kuluessa viimeisestä kokouksesta ilmestyvässä "Laskuvarjotiedotteessa". Tiedotteiden "LuKT-osa" on käytännössä kokouksesta tehdyn pöytäkirjan tiivistelmä.

Tiedotteen tarkoitus on saattaa tehty päätökset sekä niiden sisältämä muu informaatio tarvitsijoiden – siis paitsi kerhojen, myös yksityisten hyppääjien – tietoisuuteen. Valitettavasti tämä vain ei aina onnistu. Tiedote ei päädykään kerhon ilmoitustaululle, vaan jää unohtuneena (mutta sileänä, ihanasti arkistoituna) sihteerin mappiin.

Sitten kun se tiedote on hävitetty sinne mappien kätköihin, heitetään syytteitä LuKT:n ja SIL:n keskustoimiston suuntaan: "miksi on taas tietoa pihdattu? Miksei taaskaan ole tehty päätöksiä ajoissa...?"

Tiedon pihtaamisesta puheen olen siirtäen tässä takaisin asiaan ja kertoillaan vuoden ensimmäisen LuKT:n kokouksen satoa. Niille, jotka ovat "Laskuvarjotiedotteen" ulottuvilla nämä asiat ovat jo tuttuja (tiedotetta voivat muuten tilata myös yksityiset paraurhot/taret), jollekin kuitenkin ehkä uusia ja ennenkuulemattomia.

LuKT 1/79

LuKT aloitti toimikautensa 1979 kauniina lauantaina 10.02.1979. Tapahtumapaikka oli IH:n mökki Helsinki-Vantaan lentoasemalla. Paikalla oli 9/11 (= 9 persoonaa) LuKT:n koko vahvuudesta. Em. määrästä saattoi joku jo huomatakin, että kokonaisvahvuus on noussut yhdellä viime vuodesta. Tämän vuoden kokoonpanoon kuuluvat: Timppa Nieminen (puheenjohtaja, VaaLK), Risto Koivisto (varapuheenjohtaja, LLK), jäsenet Lars Bäckström (IH), Esa Huusari (ULK), Olli Laatta (SLU), Hannu Laitinen (ULK/LJK), Esa "Mini" Mikkonen (SLK), Ralf "Affe" Norra (SLK), Tapio "Cekkeri" Satamo (OLK), Risto Tahvanainen (IIK) ja Harri "Kitu" Toivonen (TamLK). Lisäksi LuKT:n "kalustoon" kuuluu "liiton k.o. alan päävirkailija" eli laskuvarjotoiminnanohjaaja Eero Kausalainen, joka toimii toimikunnan sihteerinä, "kuitenkin ilman äänivaltaa".

LuKT:n toimintaperiaatteet tulevat alkaneena toimintakautena noudattelemaan entisiä suuntaviivoja. Aikaisempina vuosina hyväksi havaittua alatoimikuntajakoa ei ole katsottu tarpeelliseksi muuttaa. Toimikun-

nat ovat entiset: kilpailu-, koulutus-, turvallisuus- ja kehitystoimikunta. Kukin LuKT:n jäsenistä kuuluu kahteen näistä toimikunnista. Alatoimikuntien olemassaolosta huolimatta osa kokouksista tullaan kuitenkin pitämään koko LuKT:n voimin.

Para-Ski SM-kilpailuja koskien LuKT päätti, että sääntöjen tulee noudattaa soveltuvin osin Imatran Para-Ski -78 sääntöjä. Kajaanissa järjestettävän kisan ylituomariksi katsottiin soveltuvan joko Petri Ahola tai Eero Kausalainen, järjestäjälle jätettiin viimeinen sana (:Kausalainen). Juryn puheenjohtajaksi LuKT nimesi Lars Bäckströmin.

Para-Skin PM-joukkueen johtajaksi nimettiin Ilveksen Helena (ULK) suoraan Taavetista. Myöhemmin nimettävän joukkueen matka-

kassaa LuKT esitti kartutettavaksi 2000 markalla.

RW-SM-79 kilpailut sai järjestettäväkseen Imatran Ilmailukerho. Kilpailujen lopullinen ajankohta ei vielä tätä kirjoitettaessa ole selvinnyt, toivottavasti kuitenkin tieto on kentällä jo lehden ilmestyessä. Alustavasti on kilpailut tarkoitus pyörittää Cessnoilla 182 ja 206. Tällöin kuitenkin 8-miehen lajissa jouduttaisiin harrastamaan "puljalentoa", joka vähänkin epäonnistuessaan saattaa asettaa joukkueet eriarvoiseen asemaan. Järjestäjäkerho on kuitenkin veloitettu tutkimaan vakavasti mahdollisuuksia isomman koneen hankkimiseen.

Taito- ja tarkkuusvalmentaja Helmut Schlecht on kutsuttu Suomeen ja saapuu alustavan tiedon mukaan

n. 28.04.-06.05.1979. Noin viikon mittaiseksi muodostuvan valmennusleirin paikkana tulee olemaan Utti. Aiheesta kerrotaan enemmän toisaalla.

RW-valmentaja oli luvassa SLK:n keväisen RW-boogien tuntumaan. Henkilökysymys on vielä kuitenkin jossain määrin avoinna, toivottavasti ratkeaa pikaisesti ja positiivisesti.

Valmennusleirin ("Helmutin leiri") aikana tullaan järjestämään tuomarikoulutusta (seminaari).

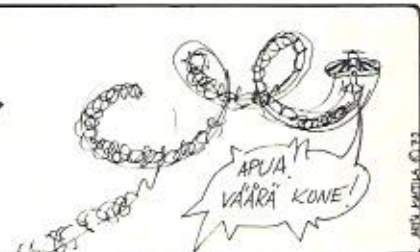
Hyppymestarikurssi järjestetään Räyskälässä 22.-29.04.1979. Kursin vaatimukset ja koulutussysteemi ovat jokseenkin samat kuin viime vuonna. Kurssin vetäjänä toimii Eero Kausalainen. Yksityiskohtaisemmat tiedot löytyvät "Laskuvarjotiedotteesta".

LuKT m/79 järjestäytymiskokouksessaan: Esa "Mini" Mikkonen (vas.), Olli Laatta, Timo Nieminen (puheenjohtaja, seisomassa), Risto Koivisto (varapj.), Ralf "Affe" Norra, Risto Tahvanainen (lähinnä), Hannu Laitinen, Esa Huusaari, Harri "Kitu" Toivonen ja Lars Bäckström. Kuvasta puuttuu Tapio "Cekkeri" Satamo.

Kuva: Eero Kausalainen

parasutistit

MYYTÄVÄNÄ

Tällä osastolla julkaistut ilmoitukset ovat yksityisille lukijoille ilmaisia. Toimitus pidättää oikeuden lyhentää liian pitkiä ilmoituksia.

Myydään uudenveroinen piggyback-kokonaisuus: reppu, valjaat, päävarjo (PC Mk II), varavarjo (ohjattava ylijäämä). Voidaan myydä joko konttikauppana tai myös osina.

Juha Kokkonen,
puh. 90-801 1207 (k)

Myyn Jerry Bird reput ja valjaat
Mauno Räsänen,
puh. 921-442 882 (iltaisin)

Edullisesti!
Lähes uusi oranssi-valkoinen
STRATO-FLYER
Hyppäämätön 24 ft ylijäämävaravarjo.

Reino Suonsilta, puh 90-301119
(koti)
90-756111 (työ)

STRATO-FLYER +
STARLITE TANDEM +
YLIJÄÄMÄ -VARAVARJO:

Kaikki kerralla tai erikseen.
Esa Mikkonen
Puh. 90-378 827 (SLK)

Vähän hypätty, uuden veroinen täysininen STRATO-STAR.
Soita 921-785 039
Seija Gshosman

ensiapu ja hoito

Teksti: Antti Kausalainen

YLEISTÄ

Asiaan vihkiytymättömälle on jostain syystä syntynyt käsitys, että maahantulo laskuvarjolla vastaa hyppyä 4 metrin korkeudesta. Kun selittää, että se vastaa hyppyä 1–2 metristä, ja lisää, että yhdessä jalkapallo-ottelussa sattuu mustelmia, revähdyksiä, nyrjähdyksiä ym. kolhuja yhtä paljon, kuin yhdessä hyppykerhossa vuoden aikana, saa epäuskoisen hymyn.

Maahantulosissa sattuu kuitenkin toisinaan onnettomuuksia, joita ei kokonaan voi välttää. Niitä voidaan kyllä vähentää kiinnittämällä suurempaa huomiota maahantulotekniikkaan. Seuraavassa on esitetty yleisimpiä virheitä, joita esiintyy varsinkin oppilasvaiheessa (kuvat 'Fritt fall' 4/77).

1. jalat eri tasossa
2. jalat levällään
3. jalat suorana
4. jalat koukussa
5. isku kohdistuu lantioon
6. selkä notkolla (rasitus ristiselkään)
7. kantapäät edellä alas
8. varpaille alas
9. kyynärpäät ulkona
10. pää retkahtaa taakse

Lisäksi loukkaantumisia aiheuttaa varjon taitamaton tai huolimaton käsittely maahantulovaiheessa.

VAMMAT

Jos ja kun sitten vahinko sattuu, on jonkun hyvä tietää jotain. Ja kun ei koskaan tiedä etukäteen, kelle sattuu, olisi jokaisen hypääjän, eritoten hypymestarin (kouluttajan), syytä omaksua joitakin perusasioita urheiluvammojen ensiavusta ja hoidosta.

Yleisimmät urheiluvammat, myös laskuvarjourheilussa, ovat ns. pehmytosavammoja, jolloin vahinko kohdistuu lihakseen tai nivelsiteeseen. Esimerkiksi nilkan nyrjähdyksessä, joka lienee tavallisimpia vammoja, repeytyy aina nivelsiteitä vähintään lievästi.

Vammojen tuntomerkit:

- syntyy äkillisesti (ei rasitusvamma)
- iho on yleensä ehjä
- ei havaittavaa virheasentoa nivelsessä

Oireet:

- kipu
- turvotus
- liikearkuus
- lämmön nousu vamma-alueella

ENSIAPU

Nykyään pehmytosavammoja hoidetaan ns. amerikkalaiseen tapaan, josta käytetään nimitystä ICE-hoito tai suomeksi KKK-hoito. Nimitys tulee sanoista Ice - Compression - Elevation, eli Kylmä - Kompressio (puristus) - Kohoasento.

Kun saat käsiisi tuoreen vamman, menettele näin:

1. Määrittele vamman laatu. Jos tulet siihen tulokseen, että kyseessä on pehmytosavamma, niin

2. aseta potilas mukavaan asentoon.

3. Pane loukkaantuneelle alueella **märkä ideal-side** ja aloita heti KKK-hoito.

Loukkaantunut alue, esim. nilkka, pannaan astiaan, jossa on **jäävettä**.

Ellei jäitä ole saatavilla, käy kylmä kraanavesikin. Talvisaikaan sopivan seoksen saa, kun pannaan ämpäriin lunta ja kaadetaan sekaan vettä. Näin syntyy 0-asteinen sohjo, johon jalka upotetaan. Raajaa pidetään pystyssä **1/2 tuntia**. Jos potilas muutaman minuutin kuluttua tuntee tarvetta ruveta sadattelemaan, suotakoon se hänelle. Kokemuksesta tiedän kertoa, että vaihe tuntuu sieämättömältä, mutta siihen turtuu.

Puolen tunnin kuluttua vaihdetaan kuiva side ja pyritään pitämään raaja **kohoasennossa**. Sidettä ei saa sitoa liian tiukalle. Mikäli raaja alkaa sinertää, on syytä löysätä kiireesti. Kylmähoito uusitaan 4–6 tunnin välein ensimmäiset 48 tuntia. Vammutuneen raajan kuormitusta on vältettävä.

Varsinkin kesäaikaan olisi kerhojen hyvä varata käyttöön muutama kylmäpakkaus. Pakkaus käsittää muovipussin, joka sisältää jauheena jotain kemikaalia sekä muovirakulan, jonka sisällä on nestettä. Kun pakkausta puristetaan, rakkula särkyä, ja neste sekoittuu jauheeseen. Kylmä syntyy kemiallisen reaktion avulla. Saatavana on myös keinotekoista kylmää sprayn muodossa, mutta sitä ei suositella Jonne Joka-miehen käyttöön.

Yleensä on varmintä kiikuttaa potilas lääkäriin, jotta voidaan todeta mahdolliset luunmurtumat.

Tässä vaiheessa on tarpeen huomauttaa, että pehmytosavaman lisäksi saattaa olla myös luunmurtuma, jonka voi todeta vasta röntgenissä. Antamalla kylmähoitoa ensiapuna et missään tapauksessa tee väärin. Asiansa osaava lääkäri osaa antaa arvoa toimenpiteillesi saadessaan kipsata nilkan, joka ei ole turvonnut muodottomaksi. Selvään avomurtumaan on tietenkin paras olla kajoamatta.

Pehmytosavammoihin liittyy aina alueen sisäinen verenvuoto, joka aiheuttaa turvotusta ja kipua. KKK-hoidossa kylmä alentaa vamma-alueen lämpötilan ja hidastaa verenkiertoa. Kompressio sekä kohoasento lisäävät vaikutusta. Puristuksen saa parhaiten aikaan ideal-sitteellä. Lisänä voi käyttää vaahto-

muovin palasta (ks. kuvia). Mikäli vamma on yläraajassa, pidetään käsi kantositeessä. Jalkaa voi pitää vaikkapa tuolilla.

eikä hypätä mahdollisesti koko syksynä. Heti tapahtuman jälkeen laitoin nilkkaani jääpussin ja annoin olla 1/2 tuntia. Sitten laitoin uudet

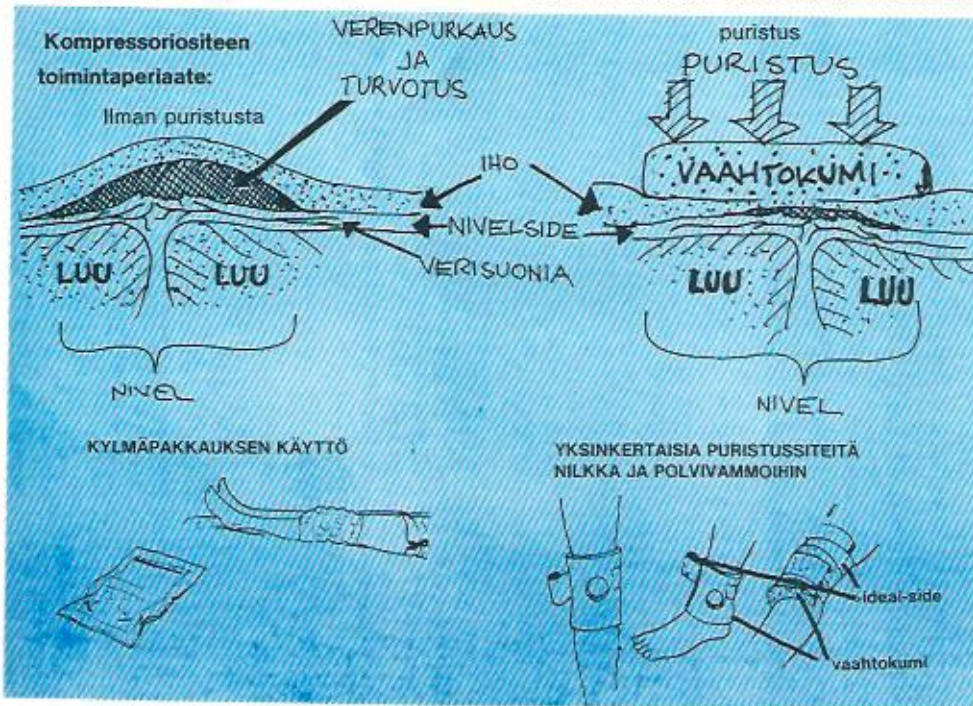
sun toisella urheilijalla alkoi näkyä kilpailusuorituksissa jonkinlaisia teippejä nilkoissa, polvissa tai reissä.

Mistä teippaamisesta on kysymys? Kyseessä on eräänlainen laastari, joka sidotaan tukemaan niveltä tai lihasta. Teipillä rakennetaan ikäänkuin 'ulkopuoliset nivelsiteet' tukemaan loukkaantunutta niveltä.

On kuitenkin tärkeää muistaa, että teippausta ei tehdä tuoreeseen vammaan ensiapuna. Teippausta käytetään tukena esim. silloin, kun loukkaantumisen jälkeen aloitetaan harjoittelu uudelleen. Teippausta käytetään myös ennaltaehkäisyinä silloin, kun on olemassa revähdyksivaara.

Jos jollakulla on taipumusta nyrjäytellä ranteitaan tai nilkkojaan silloin tällöin, hän voi mainiosti teipata ne ennen urheilusuoritusta, jolloin vaara poistuu tai ainakin pienenee.

Hypääjienkin olisi hyvä osata vaikkapa nilkan teippaaminen. Urheiluteippejä saa eri levyisinä hyvin varustetuista urheiluliikkeistä.

HOITO ENSIAVUN JÄLKEEN

Kahden ensimmäisen vuorokauden aikana yritetään kylmällä, kohoasennolla ja kompressiolla sekä immobilisaatiolla estää tai rajoittaa turvotus. Siitä eteenpäin pyritään lisäämään vamma-alueen verenkiertoa sekä palauttamaan normaalit liikeradat.

Hoito voidaan aloittaa lämpöhaupteella: raaja pannaan n. 40-asteeseen veteen ja pidetään 15-20 minuuttia kerrallaan. Toistetaan 6-7 kertaa päivässä. Hautteen aikana voi liikuttaa niveltä. Lämpöhoidon lisäksi aloitetaan liikehoito. Liikkeiden tulee olla aktiivisia ja kontrolloituja, ts. niveltä liikutellaan kivun sallimissa rajoissa. On vältettävä alkuvaiheessa liiallista kuormitusta ja sellaisia liikkeitä, joissa vamma saattaa uusiutua. Kuormituksen tulee olla nousujohteista: lisätään sitä mukaa kuin paranemista tapahtuu. Hoitoa jatketaan, kunnes kipu on kokonaan hävinnyt ja nivel liikkuu normaalisti.

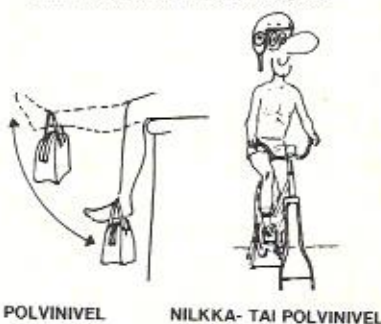
Muista, että paranemisnopeuden kannalta **ensimmäiset hetket ratkaisevat**. Viivyttely ennen kylmähoidon aloittamista pitkittää paranemista. Aloita KKK-hoito HETI ja jatka sitä kaksi ensimmäistä vuorokautta.

Kerron omakohtaisen esimerkin. Kaaduin syyskuussa portaissa ja satutin nilkkani niin pahasti, että rutina kuului. Olin aivan varma, että jallalla ei käveltäisi ainakaan viikkoon,

jää ja lähdin lääkäriin. Otettiin kuvat ja todettiin, että murtumia ei ollut. Lääkärin laittaman liimasiteen otin heti kotona pois ja jatkoin KKK-hoitoa edellä esitetyllä tavalla. Ensimmäisten 2 vrk:n aikana käytin kynnärsauvoja pitääkseni nilkan levossa. Sitten jatkoin lämpö- ja liikehoidolla. Hyppäsin - tosin nilkka varmuuden vuoksi teipattuna - tasan kaksi viikkoa myöhemmin. On vaikea sanoa, kauanko paraneminen olisi kestänyt ilman kylmähoitoa, mutta olen tämän jälkeen täysin vakuuttunut menetelmän erinomaisuudesta.

Kilpailumielessä hypäämistä - etenkin tarkkuutta - olisi kyllä syytä lykätä, kunnes kipu on täysin hävinnyt ja nivelen liikeradat ovat palautuneet normaaleiksi. Vasta sitten vamma on täysin parantunut.

PARI ESIMERKKIÄ LIIKEHOIDOSTA:

TEIPPAUKSESTA

Joskus 1960-luvulla alettiin Suomessa puhua teippauksesta urheiluvammojen yhteydessä. Yhdellä

Teippauksessa tarvittavat perustiedot saa esim. SVUL:n julkaisemasta kirjasta 'Urheilulääketiede II' (Kataja-Oikarinen-Turpeinen), joka käsittelee urheiluvammoja. Kirjan voi tilata SVUL:n jakelusta osoitteella

Topeliuksenkatu 41 a
00250 HKI 25.

Kirjan hinta on 25 markkaa.

Matti Turpeinen ja Esa Heinonen ovat tehneet kirjasen nimeltä 'Teippaus', jota saa Virsu OY:stä. Hinnasta ei ole tietoa mutta n. 20-sivuisena se ei liene kallis.

Virsu Oy:n osoite on:
Orapihlajantie 35
00320 HKI 32
ja puhelin 578 233.

Elämä on kaunis...

Teksti: Lars Bäckström, J. Tabasco

Ilmailumääräysten mukaan tulee meidän aina tehdä kaikista vaaratilanteista kirjallinen ilmoitus ilmailuhallitukselle. Ilmoitusten perusteella pyritään tutkimaan, onko mahdollisesti syy vaaratilanteeseen jossain muualla kuin korvien välissä. Mikäli syy löytyy ainoastaan korvien välissä, voidaan tietenkin otaksua, että koulutuksessa voi olla puutteellisuksia. Tällaisten syiden poistaminen vaatii kuitenkin mahdollisimman paljon tietoja eri tapahtumista.

Yksi ilmoitus jostain tilanteesta ei yleensä anna aihetta toimenpiteisiin, mutta jos samasta asiasta alkaa tulla ilmoituksia eri puolilta maata tai maailmaa, voi asia olla jo vakavampi. Syy tilanteeseen saattaa olla varusteissa, varusteyhdistelmissä tai koulutuksessa.

Tietenkin voidaan sanoa, että kuten eräät tutkimukset kertovat "että jotkut yksilöt ovat riskialttiimpia kuin muut". Tämä ei kuitenkaan ole koko totuus. Tehtaat sysäyvät koko ajan uusia laitteita ja vempelitä markkinoille. Jotkut ovat parempia kuin toiset. Aina niitä ei edes kokeilla tarpeeksi ennen markkinoille laskemista. Tästäkin on kokemuksia.

Näin ollen on erittäin tärkeää, että me kaikki teemme vaadittavan ilmoituksen aina kun tunnemme, että hyppyturvallisuutta on vaarannettu, oli syy kuinka vähäpätöinen tahansa. Ei siitä tule "pallo jalkaan" niinkuin jotkut luulevat. Mistä yksityinen hyppääjä voi tietää minkälaisia vaaratilanteita on sattunut naapurikerhossa tai muualla maailmassa? Ajattele, että ilmoituksen laiminlyöminen saattaa aiheuttaa jonkun toisen hyppääjän kuoleman!

Näitä ilmoituksia voidaan tehdä monella tavalla.

Ilmoitus tulisi laatia tähän tarkoitukseen tehdylle ilmailuhallituksen kaavakkeelle. Tapauksesta tulee aina olla lyhyt ytimekäs selostus, jossa selvitetään tapauksen kulkua mahdollisimman yksityiskohtaisesti.

Piirroksinkin selventävät usein. Kaikki kaavakkeella olevat kohdat täytetään huolellisesti.

Edellä mainittuja ilmoituksia tulee ilmailuhallitukseen jonkin verran. Hyvin täytettyjä ja huonosti täytettyjä. Pitkiä ja lyhyitä. Tai mitä pidätte tästä?

Tapahtuma: "Päävarjossa oli vajaatoiminta, laukaisin varavarjon". **Tapahtuman syy:** "vajaatoiminta".

Mitähän tällaisesta tapauksesta saa irti? Toinen äärimmäisyys on taas pieni tarina, jossa kerrotaan jo paljon muutakin kuin itse tilanteesta.

Ohessa julkaisemme ilmoituksen tekijän avulla erään sellaisen. Näin kertoo J. Tabasco:

"On kaunis kevätpäivä, aurinko paistaa, linnut laulaa ja Malmin ilmaveikkojen ykkösjoukkue Sanna, Henkka, Tuomas ja J. Tabasco (se olen minä) vetelemme innolla kuivia Pilatuksen vierellä. Lopulta suvaitsemme nousta koneeseen ja niinpä Pena lentää meidät hyppykorkeuteen. Matkan varrella mestari Unda heittää Päivin ja Hessun koneesta. He hyppäävät matalalta, kos-

ka ovat vielä oppilaita. Otamme korkeutta keskustan kautta ja vappu kun on näemme muutama ilmapallon lentokorkeudessa. Saapuesamme hyppypaikalle lausun tyylikkääseen tapaan 'Redii'. Silloin jokainen joukkueemme jäsen valmistautuu räjähtävään toimintaan. Kiipeän Pilatuksen ulkopuolelle flutteriksi ja Sanna aloittaa laskun trii-tuu-wan-gou! On uusien sääntöjen mukainen sarja 1 menossa. Seuraan vieressä kun Henkka ja Tuomas tekevät pohjaa. Pohja on OK, mutta voi helvetti, olen väärällä puolella, vai onko pohja väärin päin. Lähden kiertämään, kierrän ja kierrän ja huomaan lopulta, että olen edelleen pohjaan nähden samalla puolella.

Siihen, mistä tämä johtui en tässä yhteydessä puutu, sillä siitä on joukkueen keskuudessa hie-man ristiriitaisia käsityksiä. Lopulta kuitenkin löydän itseni oikealta paikalta ja 2 sekunnin kulluttua on Sanna jaloissani oikealla paikallaan. Teemme puljakäännökset, syntyy korkeuseroja ja aika loppuu. Purku ja auki n. 900 m:ssä. Mutta kuten niin usein epäonnistuneen RW-hypyn jälkeen eivät vaikeudet loppu siihen.

2 sekunnin turbulenssin jälkeen MA-1:n suvaitsee haukata ilmaa, ja ampaisee iloisesti Malmin kevättaivaalle ja 'Hups' Strato-Starini avautuu, tai ainakin melkein. Punokset ovat n. 4:llä kierteellä ja reunimmaisiet tunnelit rutussa. Saan kierteen oikaistua ja takimmaisista kantoihnoista reippaasti pumppaamalla saan tunnelit auki. Oikean puoleinen ohjaukskapula on punosten puolivälissä nalkissa estäen sliderin alastulon. Kupu kaartaa koko ajan voimakkaasti oikealle.

Vasempaa kapulaa painaen saisin varmaan pyörimisen hillittyä ja voisin tulla alas kohtuullisen turvallisesti mutta, 'varma on varmaa', ajattelen, ja vilkaisen mittaria. Reilusti yli 500 m. Pujotan päävarjon kahvan ranteeseen, paikallistan varavarjon kahvan, CUTAWAY, tunnen putoavani, kaadun vatsalleni, käsi etsiytyy vaistomaisesti varavarjon kahvalle ja veto.

Aputatti lähtee oikealta puolelta ja vetää umpikuvun banaani-laukusta. Punoksissa on muutama kierre jotka pyöräytän auki pikapikaa. Tarkastan varjoa ylläni ja totean, että jokaisen patjahyppääjän ikuinen painajainen on toteutunut kohdallani. Meduusa on napannut minut! Tarkas-

telen alastulopaikkaa jonne meduusa on minua viemässä. Se vaikuttaa hyvältätoiselta heinikolta, mutta osoittautuikin märeksi hetteiköksi, paikaksi jossa meduusat kutevat. Otan hyvän kaatuma-asennon ja tulen alas löyhkäävään rappakkoon kutu roiskuen. Meduusa laskeutuu viennosti päälleni. Nousen läpimärkänä pystyy ja tunnen suunnatonta voitonriemua, enkä tiedä mihin purkaa ylimääräisen adrenaliinin tuoman energian. Ennen varavarjoikeikkaa ei oikein tiennyt miten siihen reagoisi. Tulisiko kylmä rinki persereian ympärille tai muuta vastaavaa, mutta vielä mitä! Adrenaliinia syöksähti vereen, sitä tavallaan suuttui oikein kunnolla. Kehityi sellainen taisteluvire, että perkele.

Päävarjo löpsähtää häpeällisesti epämääräisenä myytyinä 100 m:n päässä olevaan lammikkoon. Kerään varavarjon mättäälle ja huomaan, että siitä ei ole kostunut muuta kuin huippuaukko. Fiilis on yhä mitä mahtavin. Juoksen Straton luokse enkä ole sille oikeastaan yhtään vihainen. Ja miksi olisin, sillä elämähän on kaunis... ja niinhän se piru vie onkin."

Mitä piditte? Tarina kertoo kyllä kaiken oleellisen, mutta tällaisten pakinoitten paikka ei varmastikaan ole vaaratilanneilmoituslomake. Muistakaa, että hyppyturvallisuudesta on kyse!

Korkeat keikat

PERR...
OHI
MENI!

Kjell T Olsen D-26/11-8/S.L. 196

Lähteet: USPA High Altitude Doctore,
Flynytt,
Omat kokemukset:
Ilmailulääketieteellinen koulutus
(Norja),
Neljä (4) happilaitehyppyä

Käännös engl.: Lars Bäckström

Hyppäämään korkealta?

Kaikki laskuvarjohyppääjät tietävät, että laskuvarjohyppäisiin liittyy useita vaaratekijöitä. Tunnetuin on se seikka, että jos hyppääjä törmää maahan vapaan putoamisen nopeudella (54 m/sek), seurauksena on välittömästi kuolema, koska sisäelimet ja luut rikkoutuvat voimakkaan hidastumisen vuoksi. Laskuvarjohyppääjät laskevat leikkiä siitä, että "vapaa pudotus ei ole vaarallinen, vaan äkkipysähdys".

Tästä voidaan päätellä, että niin kauan kuin hyppääjä on ilmakehässä, hän on turvassa. Tämä johtopäätös voi kuitenkin olla yhtä vaarallinen kuin irtipäästetty päävarjo ja sukkanä oleva varavarjo. Tällä on aivan ilmeisesti jotakin tekemistä hapen kanssa, kuten useimmat hyppääjät tietävät. Mutta ihmeellistä kyllä, näiden vaarojen tunteminen ei ole hyppääjille pakollista, vaikka RW:tä hypätään usein 13 000 jalan (4 km) korkeudelta. Voiko se olla vaarallista? Kyllä tosiaankin.

Tiesitkö muuten, että yönäkösi on 15 % normaalia heikompi 4000 jalan korkeudella merenpinnasta? Jos poltat, se on vielä huonompi.

Tiesitkö, että happipitoisuus on laskenut 85–90 %:iin 10 000 jalan (3 km) korkeudessa merenpinnan yläpuolella, ja että se aiheuttaa sinulle keskittymis- ja arviointivaikeuksia ja väsymystä?

Jos et tiennytkin, kehottaisin sinua lukemaan huolellisesti edelleen.

Otetaan selvää, mistä on kysymys ja miksi on näin.

Maapallon ympärillä on ohut kaasukerros. Tämä kaasu sisältää 78 % typpeä (N₂), 20 % happea (O₂) ja 0,03 % hiilidioksidia (CO₂). Tämä suhde pysyy vakiona korkeudesta riippumatta. Koska maan vetovoima vähenee korkeuden kasvaessa, ilma on tiheintä merenpinnan tasolla. Koska tiheys on suoraan verrannollinen paineeseen, ilmanpaine vähenee korkeuden kasvaessa. Ilmanpaine merenpinnan tasolla on 1013,2 mb (normaali-ilmakehä). Edellä mainitusta kaasun koostumuksesta tiedämme, että happea on 20,9 %, ja kun otamme tämän huomioon painetta laskettaessa, huomaamme, että hapen osapaine merenpinnan tasolla on 212 mb. Merenpinnan tasolla normaali-ihmisen veri hapettuu täysin tällä paineella. Korkealla ollessamme koetamme ylläpitää tätä hapen painetta lisäämällä happea, joka korvaa muita kaasuja (pääasiassa typpeä).

Olemme todenneet laskuvarjohyppääjien kaksi pääongelmaa suurissa korkeuksissa;

1. kokonaispaineen aleneminen
2. hapenpuute.

Aloittakaamme näiden ongelmien tarkastelu käsittelemällä ensi ensimmäistä aihetta.

Kokonaispaineen aleneminen:

8000 jalan (2,7 km) korkeudella merenpinnasta paine on noin 3/4 merenpinnalla vallitsevasta paineesta. 18 000 jalan (5,7 km) korkeudessa se on 1/2 ja 33 000 jalan (9,9 km) korkeudessa vain 1/4 merenpinnalla vallitsevasta paineesta. Tämä on tärkeää tietää, kun ajattelemme niitä ongelmia, jotka liittyvät ihmisruumiin onteloissa, kuten vatsassa, olevaan kaasuun. Jotkut hyppääjät valittavat jopa siitäkkin kaasusta, joka ei pysy onteloissa, koska heidän hienostunut nenänsä ei siedä hajua. Muuallakin, esimerkiksi korvissa ja poskionteloissa tai hampaiden onteloissa olevat kaasut saattavat aiheuttaa vakavaa haittaa ja kipua.

Muistakaa, että 10 000 jalan (3 km) korkeudessa merenpinnasta kaasukupla on puolitoista kertaa suurempi kuin merenpinnan tasolla ja 18 000 jalan (6,5 km) korkeudes-

sa kaksi kertaa suurempi. Ei kannata valita kaalia ja vaikeasti sulavaa lihaa hyppyä edeltäväksi ateriksi.

Hapenpuute (hypoksia)

Hengittäessämme keuhkoihimme tulee happea, hiilidioksidia ja typpeä. Keuhkorakkulat siirtävät nämä kaasut verenkiertoon, jossa hemoglobiini kuljettaa ne kudoksiin, jotka ottavat hapen. Veri palauttaa hiilidioksidin keuhkoihin, jotka poistavat sen uloshengityksen aikana.

Veren hemoglobiinilla on paljon suurempi taipumus yhtyä hiilimonoksidiin (CO) kuin happeen, ja siksi veren happipitoisuus laskee, jos hyppääjä on tupakoitsija tai hän joutuu alttiiksi lentokoneen pakokaasuille. Tämä aiheuttaa hyppääjälle hypoksian matalammalla kuin sellaiselle hyppääjälle, joka ei ole alttiina hiilimonoksidille. Hapenpuutteen oireet ovat:

5000 ft MSL (1500 m)

Useimmilla ihmisillä pysyy n. 95 %:n happikyllästysaste 4000 – 6000 jalan korkeuteen, jossa happipitoisuus alkaa hieman laskea. Verkkokalvo (silmän valoherkkä osa) tarvitsee enemmän happea kuin oikeastaan mikään muu ruumiinosa, koska tämä silmän osa on aivoihin liittyvä ulkopuolinen osa. Tämän vuoksi yönäkö on 15 % huonompi jo 4000 jalan korkeudessa. Tämä on muistettava yöhypyissä, eikä hyppääjien saa antaa käyttää fosforoituja korkeusmittareita, vaan sellaisia joita valaisee hyvä valolähde (ei kuitenkaan häikäisevä).

10 000 ft MSL (3000 m)

10 000 jalan korkeudessa happikyllästysaste laskee 85–90 prosenttiin. Tässä vaiheessa alkaa olla vaikea keskittyä ja ratkaista paikanmääritysongelmia (muista tämä seuraavalla kerralla, äläkä tupakoi ennen hyppeä). Myös päänsärkyä, silmien räsittymistä ja väsymystä voi esiintyä. Nämä oireet voivat säilyä vielä jonkin aikaa laskeutumisen jälkeen.

14 000 ft MSL (4500 m)

Tällä korkeudella happikyllästysaste laskee 80–85 prosenttiin. Sinun on pidettävä itseäsi huomattavasti

seur. sivu . . .

vajaakykyisenä. Saatat unohtaa laittaa suojalasit silmillesi kypärän päältä ja saatat olla huomaamattasi 15 astetta poissa oikeasta suunnasta. Pyöreiden varjojen ollessa kyseessä tämä voi olla vaarallista.

Valitettavasti et piittaa, vaikka huomaisitkin tämän, sillä tämänasteinen hypoksia saa aikaan euforiaa (sairaalloinen hyvinvoinnin tunne) eli välinpitämättömyyttä, joka voidaan rinnastaa kohtalaiseen humaltilaan.

Muista, että samat säännökset koskevat myös lentäjää. Hän on sitäpaitsi sillä korkeudella paljon useammin kuin sinä. Hänhän on mukana joka nousussa!

16 000 ft MSL (4800 m)

Kun olet tällä korkeudella, muista olevasi **vajaakykyinen**. Monet ihmiset romahtavat tällä korkeudella. Olet täysin kykenemätön hallitsemaan ulosmenoä tai mitään muuta toimintaa, joka vaatii koordinaatiota.

34 000 ft MSL (10 200 m)

Jos tällä korkeudella hengitetään sataprosenttista happea, hapen osapaine (20 %) kerrotaan viidellä. Näin ollen 34 000 jalan korkeudessa, jos käytetään sataprosenttista happea, on hapen paine sama kuin 20 %:n osapaine 5000 jalan korkeudessa hengitettäessä pelkästään ympäröivää ilmaa.

Koska voimme edellisen perusteella hyväksyä happipitoisuuden alarajaksi 85 %, käytännössä suurin korkeus, jossa voidaan käyttää sataprosenttista happea ilman avaruuspuukua tai paineistettua ilma-alusta, on 42–44 000 jalkaa (12,6 – 13,2 km).

On aina muistettava, että jos hapenpuutteen oireita ilmenee, niitä ei **pidä** yrittää poistaa hengittämällä nopeammin. Silloin nimittäin hiilidioksidia poistuu uloshengityksessä liikaa, ja hiilidioksidin puute saa suonet supistumaan, jolloin hapenpuute pahenee. Tätä nopeaa hengitystä kutsutaan hyperventilaatioksi. Jos alat kärsiä hapenpuutteesta, eräs sen seurauksista on juuri hyperventilaatio.

Jos sinulla alkaa olla hapenpuutetta, voit tarkastaa onko itselläsi ja tovereillasi siniset huulet, siniset kynnet tai tunnelinäkö. Jälkimmäinen on hapenpuutteen oire silmissä

ja merkitsee näkökentän pienene- mistä.

Norjassa ilmailulääketiede on pakollista kaikille ensimmäisen asteen kouluttajille, ja tällöin korostetaan hapensaantiongelmia. Koulutus päättyy painekammiokeeseen, jo-

Painejärjestelmä (pressure demand system) on pääasiallisesti samanlainen kuin laimenninjärjestelmä, mutta hapen paineen säädin on automaattinen. Useimmissa säätimisissä on sataprosenttisen hapen kytkin. Tämä järjestelmä sopii laskuvarjohyppyihin.

Ennen 25 000 jalan (= n. 7,6 km:n) happihyppyä 19.9.1969 vasemmalta: A. ENGELI, P. RINGFIELD, lentäjä, KJELL OLSEN (kirjoittaja) ja EILIF NESS.

Kjell ja Eilif hyppäsivät 25 000 jalan korkeudesta. Engeli jatkoi yksin korkeammalle. Ennen 35 000 jalan (= n. 10,7 km:n) korkeutta ilmenneiden vaikeuksien takia päätti hän tulla alas koneen mukana. Koneen laskeutuessa 17 minuuttia myöhemmin, oli Engeli tajuton. Elvytystoimenpiteet olivat jo liian myöhäisiä . . .

hon liittyy hypoksiatesti 25 000 jalan (7,5 km) korkeudessa ja simuloitu pudotus samalta korkeudelta 12 000 jalan minuuttinopeudella (61 m/s). Käytännön koe käsittää hypyn vähintään 15 000 jalan (4,5 km) korkeudesta käyttäen täydellisiä happilaitteita.

Mitä ovat happilaitteet?

On olemassa monenlaisia laitteita, joista useimmat eivät sovi laskuvarjohyppääjille.

Laimenninjärjestelmä (diluter demand system) käsittää happipulloja ja käsikäyttöisen säätimen, jota säädetään korkeuden mukaan. Happea kulutetaan vain sisäänhengityksessä. Ei sovi hyppykäyttöön.

Jatkuva virtaus on tavallisin järjestelmä kevyissä ilma-aluksissa. Tässä järjestelmässä happi virtaa jatkuvasti. Naamarit ja letkut ovat yleensä kevyttä muovia, eikä niitä pidetä sopivina hyppykäyttöön.

Hypääjällä pitää olla sopiva, tukeva happinaamari, joka on kiinnitetty kypärään niin, että se pysyy paikoillaan ilmavirrassakin. Hänellä pitää myös olla pieni kannettava happipullo, jossa on yksinkertainen mekanismi ja jota hän voi käyttää vapaassa pudotuksessa.

On ehdottoman välttämätöntä, että hypääjä voi käyttää samaa naamaria koneen nousun aikana kuin alustulossa. Täydennyssäiliön vaihtoa ei saa sallia.

Edellä mainittuja varoimenpiteitä ei otettu huomioon Norjassa v. 1969, jolloin Oslon hyppykerhon pääkouluttaja sai surmansa juuri näistä syistä!

Olen sitä mieltä, että happihypyt ovat välttämättömiä kouluttajille

happea 8000 jalan (2,4 km) korkeudella. Jos hyppykorkeus on 30 000 jalkaa (9000 m), hengitä happea (100 %) puoli tuntia ennen lento-olähtöä.

Jos aiot hypätä 34 000 jalan (10,2 km) korkeudelta tai korke-

8. Kaikilla pitää olla barometrilaukaisin liitettynä varavarjoon (jos käytetään liitovarjoa).

9. Jos joku hyppääjistä menettää tajuntansa lentokoneessa korke-

Korkeus jalkoina (Metreinä)	(1500 m) 5 000 jalan korkeudessa vallitsevan tilanteen säilyttämiseen vaadittava hapen lisäys prosentteina	Tajunnan säilymisaika ilman hapenhengitystä
(3 000) 10 000	7 %	
(4 500) 15 000	12 %	
(5 400) 18 000	20 %	Jotkut pyörtyvät. Muut vajaakykyisiä
(6 000) 20 000	25 %	5-12 minuuttia
(7 500) 25 000	37 %	3-6 minuuttia
(9 000) 30 000	65 %	1 1/2 - 2 1/2 minuuttia
(10 500) 35 000	100 %	40-80 sekuntia
(12 000) 40 000	Tarvitaan painehengityslaitteet (astronautinpuku)	25-40 sekuntia

sekä ympäristöön että varusteisiin tutustumiseksi. Hyppy on kuitenkin suunniteltava hyvin huolellisesti. Tärkeimmät muistettavat seikat ovat:

1. Ilma-aluksen happivaraston pitää riittää suunnitellun lennon ajan + 25 %. Kulutukseksi on laskettava vähintään 15 l/min henkilöä kohden.
2. Kenenkään ei saa antaa suorittaa happihyppyä ilman koulutusta ja painekammiohypoksia- ja paineenlaskukokeita.
3. Nousun ja hypyn aikana on käytettävä samaa happinaamaria.
4. Säiliön vaihtoa nousun aikana ei saa sallia.
5. Jos aiot hypätä 25 000 jalan (7,5 km) korkeudesta, ala hengittää

ampaa, hengitä happea tuntia ennen lento-olähtöä.

Tällä tavoin 50 % kehossasi olevasta typestä poistuu. Muutoin laajentuneet kaasukuplat voivat suurissa korkeuksissa aiheuttaa ilmanpainetaudin (Caissonin taudin).

6. Hyppymestari johtaa toimintaa, mutta hänellä pitää olla apulainen, joka tarkkailee happivarastoa, välineitä ja hyppääjien hypoksiaoireita. Näin ollen vähin henkilömäärä koneessa on kaksi hyppääjää ja ohjaajaa.
7. Ohjaajan on oltava läsnä ennen lähtöä pidettävässä briefingissä, ja hänen tulee tuntea täysin kaikki hyppääjien käyttämät varusteet.

ammalla kuin 25 000 jalan (7,5 km) korkeudessa, on parempi heittää hänet ulos koneesta ja luottaa barometrilaukaisimeen, kuin vaihdella välineitä tai tuoda hänet alas lentokoneella. Jos henkilö on tajuton, on tällä korkeudella vain sekuntien kysymys, vaurioituvatko aivot vakavasti ja pysyvästi. Kuolema on varma muutamassa minuutissa.

Kuten huomaatte, voi korkeus olla julma ja armoton. Oikean koulutuksen, tiedon ja välineiden avulla voit kuitenkin tehdä elämäsi hypyn.

"Onko halukkaita 120 sekunnin vapaaseen pudotukseen? OK. Lähdetään!"

KJELL OLSEN

»Kuka ihmeen NICK?«

Käänsi R. S.

Nick Piantanida, hän se on. Muistan hänet hyvin. Hän oli joko hullu, tai sitten viisain kaikista, jotka ovat joskus olleet mukana hyppyhommissa. Nick oli 208-senttinen, 90-kiloinen collegen koripallotähti, joka tuli mukaan laskuvarjoiluun 60-luvun alussa Lakewoodin hyppykeskuksen kouluttajana. Hän ajeli rekkaa eläkkeeseen ja hyppäsi huvikseen ja jännityksekseen.

ENNÄTYSRITYKSIÄ

Kun hänellä oli noin 400 hyppyä, hän päätti yrittää korkeusennätystä, joka oli silloin venäläisellä Eugene Andrevilla (25 458 m) 1.1.1962, tai USAF:n kapteenilla Joseph W. Kittingerillä (31 333 m 16.8.69). Kittingerillä oli ollut "häntävarjo", joka stabiloi häntä vapaan pudotuksen aikana, joten hänen ennätystään FAI ei hyväksynyt vapaana pudotuksena.

Nick aikoi voittaa heidät molemmat. Hän säästi ja vippasi ja kerjasi ja lainasi, löysi ystäviä jotka tukivat häntä yli 120 000 dollarilla, aikana jolloin taala oli vielä taalan arvoinen.

Suunnittelu kesti yli kaksi vuotta. Olin siihen aikaan Lakewoodin vakituksia asiakkaita ja muistan hyvin hänen loputtomat ponnistuksensa painepuvun saamiseksi. Hän hyppäsi useita harjoitushyppyjä, useimmat niistä 6–10 kilometrin väliltä. Olin mukana kahdella yli 6 kilometrin hypyllä ja pelästyin molemmilla kerroilla. Kerran, johtuen käsimerkkien väärinymmärtämisestä kyyristellessämme B-52:n pommiluukussa, me kaikki avasimme happisäiliömme liian aikaisin: venttiilit vihelsivät iloisesti ja lopulta hyppäsimme ilman haikuakaan happea vapaata pudotusta varten. Mutta Nickille se oli vain hyppy toisten joukossa.

KOLMAS KERTA TODEN SANOO

Nick täytti suuren Kotka pallonsa kolme kertaa. Ensimmäinen yritys 22.8. 1965, epäonnistui kun 10 500 kuutiometrin pallo karkasi osuttuaan kuuden solmun tuulenpuuskaan 7 kilometrin korkeudessa st. Paulin yläpuolella Minnesotassa. Nick lensi

"NICK WHO?"

By Bill Ottley
PARACHUTIST/October 1978

ulos, avasi varjonsa itse kolmessa kilometrissä ja laskeutui kaupungin kaatopaikalle.

Toiselle hypylleen hän lähti Sioux Citystä, etelä-Dakotasta keskipäivällä, 2.2. 1966. Pallo oli vielä näkyvässä kun se saavutti ennätyskorkeuden 37 500 metriä. Sitten klo 13.57 Nick totesi, että hänen happiventtiilinsä oli jäänyt. Jos hän ei pystyisi irrottautumaan, olisi välttämätöntä erottaa hänet pallostaan radio-ohjauksella ja silloin hän putoaisi avoimessa gondolissaan 900 km/h nousevalla nopeudella. Oli hyvä kysymys, kuinka hänen varjonsa kestäisi aukaisurihtausun.

Tapahtunut oli lähes uskomaton: Nick oli sidottuna jäätyneeseen markan arvoiseen läppään. Ainoat hänen lausumansa sanat kuuluivat nauhalta: "Paska homma... en saa happea. Voi hitto, miksi minun pitikään saada tämä letku." Maa-asema: "Nick, kiinnitä turvavyösi." Nick: "En pysty siihen mitenkään. En kykene liikuttamaan käsiäni." Maa: "Nick, me irroitamme sinut alas sieltä."

Kun he irroittivat Nickin, hän pystyi näkemään avautumattoman, sotkeutuneen varjonsa putoamassa hänen mukanaan kohti horisonttia. Hän pyöri 35 sekuntia avoimessa gondolissaan, pysyen sen mukana vain rekkakuskin voimillaan, odottaen automaattilaukaisijansa toimimista 30 kilometrissä. Piantanida sanoi myöhemmin: "Katsoin ulos gondolin avoimien ovien läpi ja ajattelin väkivaltaista aukaisua, joka tapahtuisi minä hetkenä hyvänsä. Jos se tapahtuisi kun gondolin avoin puoli olisi maata kohti, riuhtaisu linakoisi minut ulos ja rikkoisi happinaamarin. Jos näin tapahtuisi, tiesin, että vereni kiehuisi." Kun veri kiehuu, alle minuutin kuluessa ruumis räjähtää.

Jumalan johdatusta, aerodynaamiikkaa, tai hyvää tuuria, kuka tietää – mutta kun Nickin varjo avautui, hän ei paiskautunut ulos. Hän leijui varjonsa varassa 31 minuuttia ja joutui kestäämään 180 asteen heilureita, jäätävää pakkasta ja ilmakehän raivoisia tuulia.

Kun hän kosketti maanpintaa tuona kylmänä helmikuun iltapäivänä, hän oli rikkonut miehitettyjen pallojen korkeusennätyksen, mutta ei saanut sitä haltuunsa, sillä FAI vaatii, että lentäjän on seurattava palloa maahan asti.

Hän yritti kolmannen kerran. Barry Mahon-niminen elokuvatuottaja oli tekemässä yrityksestä TV-showta, toivoen voittoa myydä sitä jos ja kun hyppy saisi onnistuneen päätöksen. Näin tuon filmin, useammin kuin kerran, mutta sitä ei koskaan näytetty televisiossa, sillä epäonne sai Nickin kolmannella yrityksellä.

Toukokuun ensimmäisenä päivänä hän nousi ihanteellisissa olosuhteissa 17 kilometriin, samalla kun kamera, joka oli sijoitettu aivan hänen päänsä yläpuolelle gondolin katon alle, tallensi kaiken, mitä hän teki, filmille ja ääninauhalle.

17 kilometrissä hän valitti kipua ohimossaan vasemmalla puolella ja – käyttäen temppeä, joka oli tehon-

nut ennenkin – hän yritti puristella lihaksiaan saadakseen kivun lakkaamaan. Miksi, kukaan ei tiedä. Vahingossa hän napsautti auki kytkimen, joka sääti hänen kypäränsä painetta. Filmi näytti hänen syöksyvän eteenpäin samanaikaisesti, kun ääninauhalta kuului: "EMERSH...", todennäköisesti ensimmäiset kirjaimet sanasta "emergency" (hätätilanne). Nick ei puhunut enää koskaan eläessään.

Maavalvonta irroitti gondolin välittömästi, mutta noina sekunteina ennen kuin Nick pääsi elämään ylläpitäviin alempiin ilmakerroksiin, hän aivonsa kiehuivat osittain. Hänet ympäröivät lentokoneet, sekä maahenkilökunta ja lääkärihelikopteri laskeutui aivan hänen viereensä juuri kun hän kosketti lumen peittämää maalaistalon peltoa. Lääkäri käytti kynäveistä leikatessaan auki hänen kurkkunsa yrittäessään elvyttää hengitystä ja elokuva näyttää, kuinka veri tahraa valkoisen lumen.

Nick oli tajuton ja pysyi tajuttomana. Kiehuessaan aivoissa, veri oli jotenkin vaikuttanut hänen tajuntaansa ja samoin hermokeskuksiin, jotka säätyvät ruumiin lämpötilaa. Nickiä pidettiin puoliksi jäädytetyllä suolavedellä täytetyssä kylpyammeessa kuukausia (en muista kuinka monta, eikä arkisto kerro sitä). Samanaikaisesti hänen vaimonsa ja kolme lastaan lopettivat rahankulutuksen.

Henkivakuutus ei korvannut kuluja, sillä Nick oli yhä elossa, mutta hän oli selvästi elävä kuollut. Jotkut meistä tekivät näytöshyppyjä Jersey etelärannikon merenrantakeskuksiin auttaakseen Janicea ja lapsia rahanhankinnassa.

Kuukausia myöhemmin, lääkärit jotka olivat seuranneet Nickiä, jostain syystä "käänsivät kytkintä" hänen suolaisesta jääkylvystä ja lopulta hän pääsi pois.

Kuka kumma Nick? Nick Piantanida. Hän se oli. Helvetinmoinen mies.

BOOGIE

Suomen Laskuvarjokerho ry järjestää touko-kesäkuun vaihteessa Malmin lentokentällä suuren laskuvarjotapahtuman eli englanniksi käännettynä – BOOGIE. Tapahtuma alkaa harjoitusviikolla, joka pidetään 26.5.–30.5.79 ja jatkuu sitten vielä varsinaisella BOOGIELLA 31.5.–3.6.79. Koneeksi BOOGIEN ajaksi Malmille saapuu ilma-alus, johon mahtuu vähintään 30 RW-henkistä hyppääjää.

Vahvimpana konevaihtoehtona tällä hetkellä on italialainen G-222, eräänlainen 2-moottorinen "minihercules", johon mahtuu 32 hyppääjää.

Muutkin konetyypit ovat mahdollisia, sillä neuvottelut eri koneenvalmistajien kanssa ovat vielä kesken. Joka tapauksessa on varmaa, että Malmille BOOGIEN ajaksi saapuu kone, josta voidaan hypätä suorituksia, jollaisia ei tässä maassa ole tähän päivään mennessä nähty!

BOOGIEIHIN on kutsuttu myös ulkolaiset alan harrastajat pohjoismaista, joten taivaalla tullaan näke-

mään todella isoja kuvioita. Tarkoitus on tehdä uusi pohjoismainen kuvioennätys, jossa on mukana parhaat kyvyt jokaisesta pohjoismaasta. Nykyinen ennätys on vain 18 hengen kuvio.

Hyppäjien hinnat isosta koneesta tulevat olemaan 35–45 mk ja alin hyppäkorkeus 4000 metriä.

BOOGIEN harjoitusviikolla 26–30.5.79 järjestetään Malmilla valmennusleiri sekvenssi- ja isojen kuvien hyppäämisestä. Opetusta annetaan kädestä pitäen relatiivien alkeista aina huippusuoritusten tekemiseen asti. Harjoitusviikolle saapuu USA:sta valmentaja, joka jakaa tietoja em. aiheista. Valmentaja tu-

lee toimimaan myös yhtenä organisaattorina, hypättäessä BOOGIEN aikana isoja kuvia. Koneina harjoitusviikolla käytetään SLK:n Pilatus-ta ja toisena koneena tulee olemaan C-182. Koneilla ajetaan myös puljalentoa, joten jo harjoitusviikolla on mahdollista hypätä 11 hengen kuvioita.

Oppilashyppääjät pääsevät myös koko harjoitusviikon ja BOOGIEN ajan hyppäämään ja silloin onkin loistava tilaisuus hypätä aimo askel kohti laskuvarjohyppääjän lupakirjaa. Hyppytoiminta aloitetaan aamuisin noin kello 9.00 ja sitä jatketaan aina iltaan asti, mikäli hyppyntoa riittää.

Harjoitusviikolla hyppähinnat ovat samat kuin SLK:n normaalihinnatkin.

Eli jos sinulla on vaikeuksia päättää, milloin pidät kesälomastasi yhden viikon, päätä se nyt. Kesälomastasi pidät siis yhden viikon 26.5.–3.6.79 ja tietenkin paikkana on Suomen laskuvarjohyppäämisen kehto – Helsinki-Malmin lentoasema. Markku "Huilis" Heilimo

HUOMIO!

3-RENGAS OLKALUKKOJEN MÄÄRÄAIKAISHUOLTO

Tämä on käänös erään amerikkalaisen laskuvarjotarvikevalmistajan mainoksesta. Se käsittelee 3-rengas-olkalukkojen käyttöä, mutta ohjeet sopivat mainiosti lähes sellaisenaan kaikkien kampikäyttöisten olkalukkojen käyttäjille.

Boothin 3-rengas-olkalukko on ollut käytössä kolmen vuoden ajan, erinomaisella menestyksellä. Vaikka systeemi on ainakin yhtä kestävä kuin muut osat valjaista, se vaatii määrälläisen tarkastuksen ja huollon oikean toiminnan takaamiseksi.

Palaute riggereiltä ja joiltakin tuhansista käyttäjistä on mahdollistanut tämän tarkastus- ja huolto-ohjeen julkaisemisen. Sitä tulee noudattaa tarkasti.

Yleisesti ottaen EI ole suositeltavaa, että kantoviillekkeet kiinnitetään uutena valjaisiin ja sitten ne unohdetaan. Kuten kaikki hyppykalusto, myös olkalukot olisi tarkastettava säännönmukaisella tavalla.

Erityisesti allaluetellut tarkistukset olisi tehtävä vähintään kerran kuukaudessa. Tämä on hyvin tärkeää silloin, kun varusteita ei ole käytetty kuukauteen tai pidempään aikaan (kuten esimerkiksi talvella). Välitön tarkastus vaaditaan jos varusteita on kohdeltu kaltoin, kuten raahaaminen pitkin kiitorataa, vesihyppy, hiekka, pöly...

1. Kokeile olkalukkojen toiminta maassa kerran kuukaudessa.

Vedä laukaisuvaijeri kokonaan ulos suojauputkesta ja irrota kantoviillekkeet.

2. Tutki tarkkaan mahdollinen kuluminen, kun osat ovat erillään.

– Tarkista valkoiset punoslenkit (jotka menevät pienimmän renkaan ja suojauputken renkaan läpi) varmistuaksesi, että ne eivät ole hankautuneet.

– Tarkista lukaisukahvan ja valjaiden tarranauhut ja tee niiden tarttuvan riittävän lujasti.

– Tarkista ompeleet, myös se joka kiinnittää suuren renkaan valjaisiin ja käsiommel, joka estää suojauputkia liukumasta pitimiensä läpi (tämä pidin sijaitsee pari tuumaa pehmeän laukaisukahvan yläpuolella).

3. **Kierrä ja taivuttele kumpaakin kantoviillekettä ja valjaita voimakkaasti läheltä kohtaa, jossa ne menevät kunkin renkaan läpi.** Ajatuksena on poistaa hihnoista kaikki kankeus. Ellei näin tehdä, irtoaminen voi takerrella, kun on kyseessä heikkovetoinen vajaatoiminta, kuten streameri.

4. **Tarkista vaijerin suojauputki sisältä mahdollisen hiekan ja muiden tukkeiden varalta.** Käytä tarkastamiseen laukaisuvaijeria. Tarkista putki kulumisen ja muiden vaurioiden suhteen (muut vauriot ovat epätodennäköisiä, elleivät valjaat ole jääneet auton oven väliin, tai kärsineet samantapaista kohtelua).

5. **Puhdista ja voitele laukaisuvaijeri** ohuella öljyllä. Pistä pari öljytippaa paperipyyhkeeseen ja pyyhkäise vaijeria kevyesti pari kertaa. Vaijerin pinnalle tulisi jäädä OHUT, näkymätön öljykerros. Liin runsas öljymäärä kerää hiekkaa ja likaa. Ellet suorita voitelua, saattaa laukaisussa tarvittava voima lisääntyä.

6. **Tarkasta kumpikin putki ja niiden kiinnitykset.** Kiinnityksiä on kahta mallia. Vanhempi käsinkiinnitetty (joustavalla kiinnitysrenkaalla) ja uudempi puristettu versio. Suositeltavaa on korvata vanhempi uudemmalla. Muutossarjoja saa Relative Workshopista, 5 dollaria sarja.

7. **Kokoa olkalukko uudelleen,** seuraten tarkasti käsikirjaa. Tarkista lukko uudelleen. Varmistu, etteivät kantoviillekkeet ole vaihtuneet keskenään.

8. **Jos kulumista on havaittavissa, ota välittömästi yhteys valmistajaan tai lähimpään laskuvarjokorjaamoon.**

The Relative Workshop
1050 Fliteline Blvd.
DeLand, FL 32720

Parachutist Jan. 79
käänsi R.S.

Hyppää turvallisin mielin
– ota laskuvarjohyppääjän
tapaturmavakuutus
Pohja-yhtymästä.

Kysy lisätietoja
POHJA-YHTYMÄ
VAKUUTUSTAVARATALO

Runeberginkatu 5, 00100 Helsinki 10, puh. 60961

PALVELUKSEEN HALUTAAN:

Pari kirjeenvaihtajaa/avustajaa

Vaadimme

– asuinkunta yli 50 km Helsingistä

– kirjoituskykyä

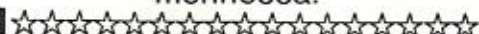
Tarjoamme

– suuren talon sosiaaliset edut

– liukuva työaika

– ei palkkaa

Luottamukselliset vastaukset päätoimittajalle huhtikuun loppuun mennessä.

Onko valjaissasi BLAST kahva?

POISTA SE! —kun vielä voit—

The Trouble with Blast Handles
Parachutist, Dec/1978
J. Scott Hamilton
käännös T. Asumus

Kirjoittaja on USA:n Laskuvarjoliiton (USPA) Turvallisuuskomitean puheenjohtaja. Komitea tutkii vaaratilanteet ja pyrkii etsimään keinoja turvallisuuden lisäämiseksi.

Työtämme hankaloittaa se, että ainoa henkilö, joka tiesi täsmälleen tapahtumasarjan, joka johti kuolettavaan onnettomuuteen, ei ole enää kertomassa tapahtumia. Vaaratilanneraportit ovat äärimmäisen hyödyllisiä selvitettyä ongelmia varusteissa ja tekniikassa, koska loukkaantunut tai säikähtänyt henkilö voi antaa ensikäden tietoja tapahtumasta. Kuitenkin me saamme hyvin vähän raportteja, ja monia tapahtumia jotka voisivat olla opiksi ja hyödyksi meille kaikille, ei raportoida lankaan USPA:lle. Huhuja kuitenkin kuullaan ja kun parempaa tietoa ei ole, on houkuttelevaa tuomita joku laite niiden perusteella. Se taas ei ole reilua lajimme kauppatiehiä kohtaan koska myynti laskee huonon maineen leivissä, ansaitusti tai ei.

Komitea on siten kahden tulen välissä. Toisaalta onnettomuuksien ehkäisy vaatii nopeita päätöksiä ja niiden julkistamista laajasti. Toisaalta oikeiden päätösten teko vaatii huolellista tutkimista, johon välttämättä kuuluu aikaa. Aikaisemmin sanottiin (ja mielestäni oikein) että komitea tutki ongelmaa niin kauan, että se oli ratkaisun löytyessä jo historiaa.

1964: Lollipopit

Blast-kahvat ovat vainonneet meitä kauan. Kun ensimmäiset selkärakkaukset myytiin

1964, niissä oli varavarjonkahva nimeltä "lollipop", (tikkukaramelli), joka kuten blast-kahvakin napsautettiin kiinni kahvapatkeen. Yksi maan kokeneimmista hyppääjistä kuoli kun hän ei pystynyt vetämään varavarjon kahvaa irti. Todettiin että nämä kahvat voitiin vetää irti vain jos veto kohdistui suoraan alaspäin. Sana levisi ja kahvojen keskiosa porattiin irti, jotta veto tehoaisi myös kulmittain.

Kuitenkin, kun keskiosa on poissa, kahvat irtolivat hypyn aikana ja oli vaara että varjo aukeaisi tahattomasti kahvan tarttuessa toiseen hyppääjään. Kahva oli tositalanteessa etsittävä sieltä sun täältä, ja sitä ei kukaan halua. Yritteliäät riggerimiehet asensivat joustavan siteen kahvan ympärille sen pitämiseksi paikoillaan. Valitettavasti todettiin että siteen ollessa kyllin tiukka pitämään kahvan paikoillaan, se vaikutti samoin kuin keskiosa aikaisemmin, vedon oli oltava suoraan alaspäin. Itselläni oli tämä ongelma ja sain varavarjoni auki viimeisellä sekunnilla repimällä koko kahvapatken irti mikä irroitti sokat. Minulla oli silloin yli 1000 hyppyä ja olin menestyksellä vetänyt ehkä useammin kuin kukaan muu blastkahvasta. Mutta tuo yksi ei ollut irtota.

Sitten oli hiljaiseloa. Kukaan ei ilmoittanut vaikeuksista blast-kahvoilla ja niin moni oli kertonut minulle millainen tunari olen joten oletin oman tapaukseni olevan irrallinen ilmiö. Sitten eräs hyppääjä irrotti kuvun ja tuli maahan. Selvisi että hän oli viettänyt viimeiset sekuntinsa vetämällä raivoisesti olkalukonsa kantta joka oli saman kokoinen ja muotoinen kuin varavarjon kahva ja silloin myös samassa

paikassa. Blast-kahvat kiellettiin Englannissa, Kanadassa ja Uudessa Seelannissa ja komitea tapasi laskuvarjotehtailijoita ja keskusteli asiasta. Valmistajat alkoivat tarjota vaihtoehtoja blast-kahvoille. Sitten toinen kokenut hyppääjä (kansallinen mestari RW:ssä, yli 900 hyppyä) koki vajaatoiminnan väärin asetetun käsikäyttöisen apuvarjon takia eikä pystynyt avaamaan varavarjoa, ilmeisesti koska joustava side vaati vetoa suoraan alas.

Samana viikonloppuna naishyppääjä avasi varavarjonsa puiden tasalla. Hän jäi henkiin ja kertoi että oli yrittänyt useita kertoja vetää blast-kahvaa kunnes lopulta, viimeisenä mahdollisena silmänräpäyksenä, hän vahingossa löysi ainoan kulman mihin sitä voi vetää. Todistajat arvioivat että hän oli noin 6 metrin korkeudella varjon auetessa!

"Ei riittävän luotettava"

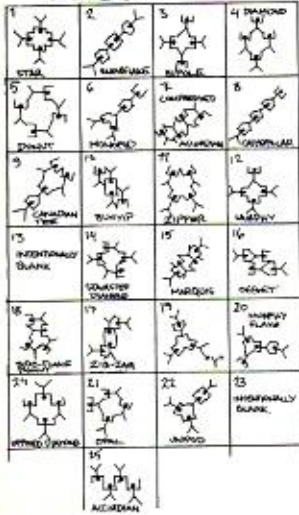
Nämä tapahtumat vakuuttivat USPA:lle ettei blastkahva ole riittävän luotettava urheilukäyttöön. On päätetty ettei sitä saa käyttää vuoden 1979 kansallisissa kilpailuissa eikä boogeissa.

Kahvan haitat on kiistämättä osoitettu eikä sillä ole mitään etuja. (Ne ovat jopa raskaampia kuin tavalliset). Niiden ainoa viehätys näyttää olevan niiden jonkinlainen perverssi söpöys eikä se ole kuolemissa arvoista.

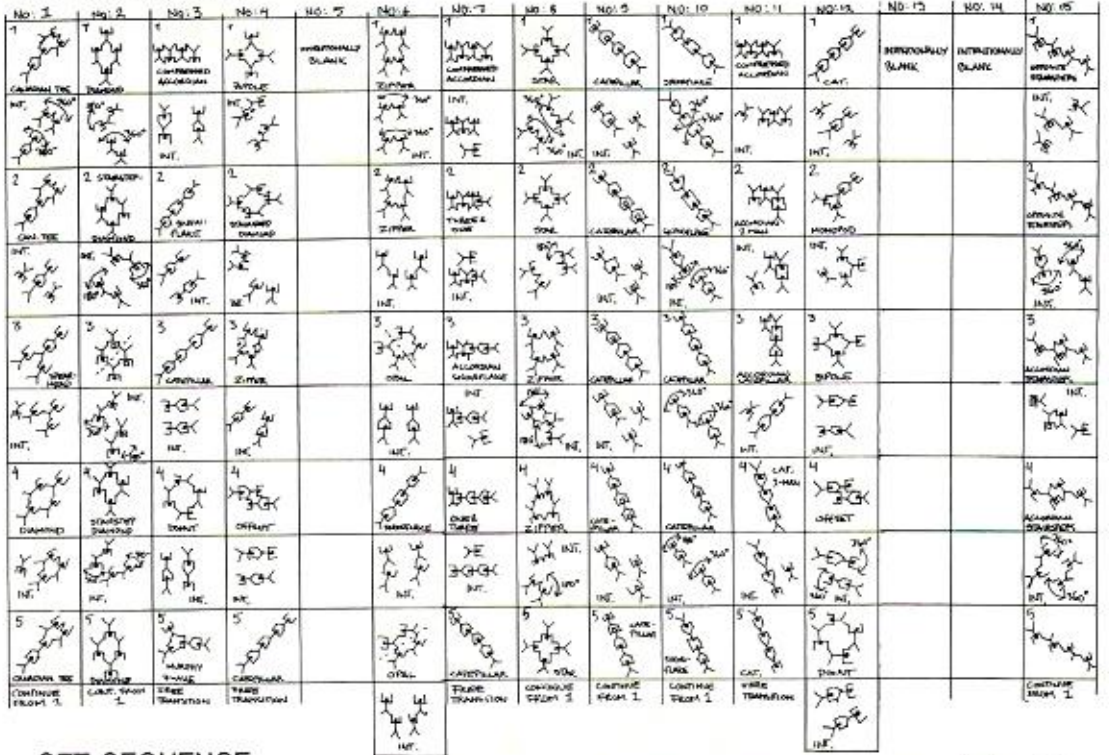
Onko sinulla sellainen?
Revi se pois!

KANSAINVÄLISET RW-KILPAILUKUVIOT 1979

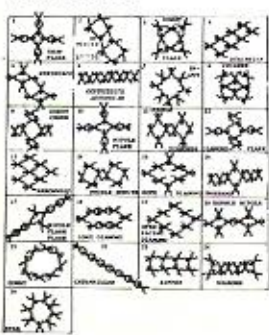
4-man event RANDOM

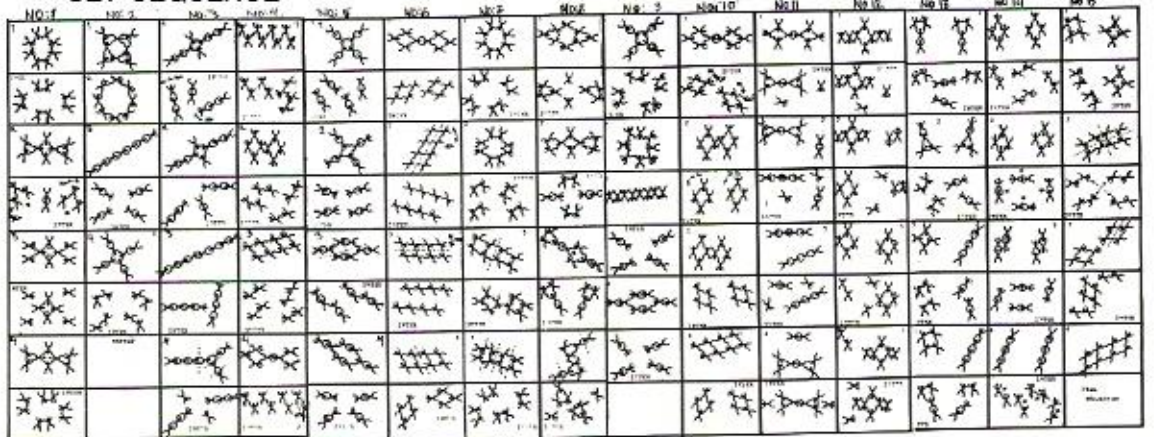
SET-SEQUENCE

8 man event RANDOM

SET-SEQUENCE

KORKEUSMITTARI KORVASSA!

Kuuloaistilla ei tähän asti ole ollut paljoakaan käyttöä vapaan pudotuksen aikana, vaan koko suoritus on ollut näköaistin varassa. Parin viime vuoden aikana on maailmalla kehitetty korkeusmittareita, jotka vapauttavat näköaistin pelkästään hyppyä varten ja korkeuden tarkkailu on siirretty kuuloaistille. Tavallinen korkeusmittari tai kello on kuitenkin aina oltava hypätessä mukana. Kuulomittari ei yksistään ole riittävä. Mittarin toimintaperiaate poikkeaa katsottavista korkeusmittareista vain siinä, että mittaritaulun tilalla on korva-kuuloke, josta kuuluu halutussa korkeudessa äänimerkki. Merkin kesto on laitteesta riippuen 4-10 sekuntia. Se, mihin korkeuteen äänimerkki säädetään, riippuu tietenkin suoritettavasta hypystä. Relatiivihypyillä luonnollinen asetus on kuvion purkukorkeus. Tempuhypyillä säätö voitaisiin asettaa esimerkiksi tempun aloituskorkeuteen vauhdin oton jälkeen.

Oppilas- ja lupakirjahyppääjien yksilösuorituksissa asetus pitäisi olla avauskorkeuden ilmoitusmerkkinä.

Suomen Laskuvarjokerhossa on viime syksystä lähtien ollut käytössä yksi tanskalainen kuulomittari (kuvassa), jota on etupäässä käyttänyt Markku Heilimo. Kyselläänpä Markulta kokemuksia:

Markun käyttämä laite joka on niin pienikokoinen että se voidaan asentaa kypärän sisään. (Vert. tulitikku)

"Olen käyttänyt laitetta noin 50 hypyllä ja laite on osoittautunut erittäin varmatoimiseksi. Alussa laitteen säätö tuotti pieniä vaikeuksia, koska valmistajan ilmoittama säätötapa antoi äänimerkin noin 150 metriä liian matalalla. Muutaman hypyn jälkeen selviksi, miten säätö pitää suorittaa, jotta äänimerkki tulisi oikeassa korkeudessa. Laite antaa merkin myös ylöspäin noustessa, jolloin on mahdollista tarkistaa korkeus ja säätää laitetta, jos merkki kuuluu väärässä korkeudessa. Laitteen pystyn nykyisin säätämään noin ± 25 metrin tarkkuudella, jota pidän täysin riittävä-

nä. Äänimerkin kuuluvuus on erittäin hyvä ja kesto noin 5 sekuntia. Muutaman hypyn jälkeen opin luottamaan laitteeseen niin hyvin, että uloshypyn jälkeen katsoin tavallista mittarini vasta sen jälkeen, kun kuulomittari oli antanut merkin. Relatiivihypyillä, joita itse harrastan, ei suinkaan kaikilla hyppääjillä tarvitse olla kuulomittaria. Esimerkiksi 4 hengen sekvensissä riittää hyvin, jos kahdella hyppääjällä on kuulomittari. Nämä kaksi toimivat silloin purkumerkin antajina.

Laite on kohdallani täyttänyt siihen asetamani odotukset. Se on vapauttanut näköaistini korkeuden seuraamisesta vapaan pudotuksen aikana ja näin pystyn nykyisin samaan enemmän irti hypyistäni kuin aikaisemmin. Kokemukseni perusteella suosittelen kuulomittaria käytettäväksi nimenomaan relatiivissa, jossa voin sen sanoa olevan jopa erittäin suuri turvallisuutta lisäävä tekijä estämässä törmäyksiä vapaan pudotuksen aikana. Näköaistillahan on relatiivissa muutakin tekemistä kuin korkeusmittarin seuraaminen."

Relatiivi-Reiska

"A CANOPY FOR ALL SEASONS"

STRATO-CLOUD,
the quality and engineering of this
ram air parachute is second to none.
Write or call for a free color brochure.

Custom color pattern Strato-Cloud,
including risers, lines, your choice
PCR reefing system or slider,
quarter bag or free pack strap.
\$700⁰⁰ U.S.

Para-Flite Incorporated

5801 Magnolia Ave.

Pennsauken, N.J. 08109

(609) 663-1275

Para-Flite, Incorporated 1 in Skydiving for some very down to earth reasons.

Äänimerkki korkeusmittari!

- Nopea ja luotettava korkeuden ilmaisin.
- Helppokäyttöinen.
- Äänimerkki 5 s.
- Pienempi kuin tavallinen mittari.
- Halvempi kuin tavallinen mittari.
- Toimii vähintään 1/2 vuotta yksillä paristoilla.
- 6 kk takuu.

HINTA VAIN 290:–

sis. lvv

MAAHANTUONTI JA MYYNTI

SUOMEN LASKUVARJO OY

SUURSUONTIE 21 • 00630 HELSINKI 63 • PUH. 90/740021

PS. Seuraava LASKUVARJOURHEILU ilmestyy 18.6. Älä unohda tilaustasi!

Maksun saaja Betalningsmottagare

Tiedonanto Meddelande

1293

2260 (52a/16)

LASKUVARJOURHEILU
PL 653
00101 HELSINKI 10

TILAUSMAKSU 25 MK V. 1979

Maksajan nimi ja osoite Bet. namn och adress

UUSI TILAAJA OSOITTEENMUUTOS

TILILEPÄNKÖKORTTI · INBETALNINGSKORT

Tilisiirto Girering Tilillepanoleima Inbet.stämpel

Allekirjoitus Underskrift

Pvm Datum

Tililtä Från konto

Tilille Till konto

4276 02-1

mk

Maksun saajan tosite Verifikat till mottagaren

+42760210>